

Maš tednik

kulturno - politično glasilo

Kronika

svetovnih in domačih dogodkov

6. leto / številka 48

V Celovcu, dne 2. decembra 1954

Cena 1 šilling

VESOLJNI ADVENT

Po strahoviti katastrofi pragreha v raju napolnjuje in pretresa neizrekljivo adventno hrepenenje ne samo vse človeštvo, ampak tudi vse ostalo stvarstvo. To nedoumljivo skrivnost razodeva apostol Pavel v svojem pismu Rimljanom (8, 19), ko govori o tem, „da vse stvarstvo vzdihuje in hrepeni po odrešenju božjih otrok“, zakaj po dovršenem odrešenju vsega človeštva preide tudi ostali svet v novo zemljo in nova nebesa“.

Vse nesreče in katastrofe na zemlji, v vodi in zraku, vse poginjanje in zamiranje v rastlinstvu, vsa preplašenost in podivjanost v živalstvu je kakor pretresljiv krik in klic po novem redu in raju, po novi zemlji, na kateri se uresničuje adventna prerokba: „Tedad bo prebival volk mirno poleg jagnjeta, kozliček poleg panterja. Telički in volčji mladiči jedo skupaj in fantiček jih vodi. Krava in medvedji so v nemoten družbi s svojimi mladiči vred. Dojenček se igra ob gadjem gnezdu in otročiček seže s svojo ročico v kačjo jamo.“

Adventna pesem navdušeno napoveduje in opeva dobo nove zemlje in novih nebes, ki bo napočila po končnem prihodu Gospodovem:

„Ve, gore izraelske, razprostrate svoje veje, odenite se v bujno cvetje in obesite nase obilen sad, kajti čas se je približal, ko napočijo Gospodov dan.“

„Gore in hribi prepevajte pred Bogom in gozdovi vzklikajte ob prihodu Vladarja in Gospoda v večno kraljestvo.“

Kdor hodi z odprtimi očmi skozi božjo naravo, vidi, da je svet še vedno obdan od mnogoličnega zla, da leži v porodnih bolečinah v dolgi, temni adventni noči, ki naj bi ji sledil večni, sončni dan. Kdor ima ušesa, da posluša, sliši, kako od vseh strani v brezštevilnem zboru donijo in pozvnanjajo adventni zvonovi skozi vesoljstvo polno adventnega pričakovanja.

Adventno hrepenenje, ki prešinja in pretresa nerazumno stvarstvo nezavestno, doživlja vsak razumen človek v večji ali manjši meri zavestno.

Ze otrok izraža v svojem radovednem, vprašujočem pogledu, v svojem nemirnem iskanju in vprašanju, v svojem vzdihovanju in jokanju neutešljivo hrepenenje po izpolnjenju boleče praznine v sebi. Najbolj izrazito in silovito se uveljavlja to neizbrljivo koprnenje po prihodu velikega neznanca, ta „vihar in pogon“ v neznanu daljino obljubljenе dežele v mladini. V srednji starostni dobi izpolnjuje to praznino skrb in delo za vsakdanje življenje. V novem navalu napada in navdaja starega človeka adventno razpoloženje in hrepenenje bodisi v smeri nazaj, da bi se povrnil spet lepi, sončni „dobri, stari časi“, bodisi v smeri v večnost, da bi „kmalu prišla bela smrt“ in z njo večni mir in večna luč.

Za vsemi temi oblikami osebnega človeškega življenja se skriva neiztrebljiv dušni „nemir k Bogu“, adventno hrepenenje po Njem, kateremu velja Avgustinova izpoved: „Nemirno je naše srce, dokler ne počiva v Tebi, o Bog!“

Kakor v osebnem, tako ugotavljamo tudi v občestvenem življenju človeštva vseh časov in krajev, v vseh zgodovinskih obdobjih, da ga v večji ali manjši meri prešinja in oblikuje to hrepenenje in stremljenje po izpolnjenju vseh mogočih mesijanskih idealov in programov. Tako tava človeštvo iz enega upanja v drugo, iz enega razočaranja v drugo.

Ravno naš čas pa je v izredno veliki meri postal in postaja vedno bolj izrazito čas velikega adventnega pričakovanja, čas velikih upov in še večjih strahov. To pa na vseh področjih človeškega življenja. Govore o koncu „novega“ in o začetku „atomskega“ veka, o početku nove svetovnozgo-

Slovincem po svetu

(Misli ob izseljenski nedelji.)

Naši izseljenci po svetu so domovina na tujem. Ni bilo zanje kruha doma, izseliti so se morali. Vendar nosijo svojo domovino v srcih — v spominih. Zato je prav, da se jih tudi mi spominjamo.

Storimo to skupno na izseljensko nedeljo. Saj smo vsi ena, velika družina. Veče nas vez krvi, jezika, vere, kulture. Da ostane zveza med njimi in nami še bolj živa, jim pošiljamo slovenske časopise, obveščamo jih o novicah, vabimo jih na obisk v domovino.

Danes skoro ni države na svetu, kjer ne bi bilo kakega Slovenca. Ob Renu in v Westfaliji živé tisoči, pionirji slovenskih rudarjev izseljencev. V holandskem in belgijskem Limburgu najdeš cele kolonije naših ljudi. V Luksemburgu, od Metzja do Švice boš slišal ob nemški meji govoriti slovensko besedo. Po predmestjih Charleroi-a in Monsa te bodo rojaki vabili v hiše. V Pas-de-Calais v Severni Franciji jih boš srečal na tisoče. In še na otokih, v angleških rudnikih, te bo presenetil slovenski pozdrav. To je še v Evropi.

V vsej razsežni Severni Ameriki so raztreseni. Najdeš jih v večjih naseljih, pa tudi posameznice. V rudnikih so zaposleni, drvajo v pragozdovih, zlato iščejo po rekah, farme so si uredili. Pa dobiš tam tudi izobražence: duhovnike, učitelje, umetnike, zdravnike, inženirje itd. Zašli so celo v državo Srednje Amerike ali si poiskali službo v Južni Ameriki. V velemestu ob strojih jih najdeš, pa tudi na razsežnih pampah, kjer krčijo gozd v rodovitno zemljo.

Tudi v Avstralijo jih je gnala usoda. Od tam hrepene v domovino in obujajo spomine na košček zemlje, ki se jim zdi raj.

Debata o državnem proračunu v parlamentu

Na Dunaju se je sestel parlament, da bo razpravljal o državnem proračunu za bodoče leto.

Odbor za finance in državni proračun je predloženi budžet v celoti odobril in sprejel končne vsote. Povprečna obremenitev posameznega državljanca znaša 2400 šillingov, kar pomeni v primeri s proračuni dežel in občin nekako 40 do 50 odstotkov državnih dohodkov.

Narodni poslanci, ki so se nato javili k besedi, so poudarili, da je za Avstrijo trenutno najbolje, da ostane še naprej pri sedanjem vladnem sistemu dveh strank in da naj to ostane vsaj toliko časa, dokler so tu še zasedbene čete.

VOLITVE V ZAPADNI NEMCIJI

V nedeljo so bile na Bavarskem in v deželi Hessen volitve v deželne zbornice.

Na Bavarskem je zmagala CSU, ki je dobila 38 odst. oddanih glasov v primeri s socialisti z 28 ost. Mandate so si razdelili ta-

dovinske dobe, vse pričakuje prihod novega gospodarskega in socialnega reda, nove kulturne dobe, pa tudi nove verske pomladi. Črnogledi prerokujejo, da se bližajo neizogibni svetovni katastrofi ali vsaj napovedanemu razsulu in poginu krščanskega zapada.

Verni človek pa ve in se zaveda, da se skriva za vsemi temi oblikami raznih adventizmov in mesijanizmov v največji globini vendarle hrepenenje po prihodu Njega, ki mu veljajo advenne pesmi in molitve, iskrene prošnje in prisrčni vzdih stoterih milijonov kristjanov vseh narodov in

Najdemo jih tudi v Afriki in Aziji. Kot misijonarji delujejo sinovi slovenskega naroda v najbolj oddaljenih in zapuščenih krajih.

Zdi se nam, da iz te male, prelepe naše zemljice kakor od sonca prodirajo žarki na vse strani zemeljske oble in se spet vračajo nazaj, k edini ljubljeni in nepozabni — naši domovini.

Na različne življenjske prilike so naleteli naši ljudje. Kljub gmotnim ugodnostim, ki jih jim nudijo tuje dežele, pa bolehalo na neozdravljivi bolezni, na domotožju. Od Stvarnika je položena v nas ljubezen do domovine. Je nekaj tako močnega, da nikdar ne umre. Z izseljenci potuje v Ameriko, Avstralijo; v Westfaliji, v Franciji, Belgiji in Holandiji živo plamti. Iz te velike domovinske ljubezni so ustanovili naši ljudje v tujini prosvetna društva, pevske zbornice in druge kulturne ustanove. Zbirajo se, da se v slovenski besedi pogovore o domu, da obujajo spomine, da delajo načrte za bodočnost.

Poleg tistih izseljencev, ki so šli čez morje, je danes tudi mnogo pol-izseljencev. To so v prvi vrsti naša koroška dekleta in fantje, ki so v bližnji švici po raznih službah. Tudi njim je danes posvečen naš spomin. S trdim delom si služijo kruh. Mnogokrat so deležni prezira; gospodarji in gospodinjice jih izrabljajo, kolikor jih morejo. Čeprav imajo nekateri prijazne delodajalce in dober zaslužek, si želijo domov, saj domovina je samo ena.

Ob izseljenskem dnevu pošiljamo tako tudi mi koroški Slovenci vsem rojakom po širnem svetu tople pozdrave v zavesti, da smo vsi ena velika družina. Potrudili se bomo tudi v bodoče ohraniti in utrditi medsebojne vezi.

kole: CSU 83 (do sedaj 64), SPD 61 (63), s precejšnjo razliko sledijo še druge.

V Hessenu so socialisti sicer pridobili na glasovih, izgubili so pa absolutno večino. Socialisti so dobili 42,6 odst. oddanih glasov in 44 (do sedaj 48) mandatov, sledi CDU z 24, 1 odst. in 24 (12) mandati in FDP z 20,5 odst. in 21 (13) mandati.

Zelo nasprotujoče so si izjave vodilnih nemških politikov. Adenauer je izjavil, da je ljudstvo z volitvami pokazalo, da odobrava njegovo politiko, dočim je predsednik SPD Ollenhauer poudaril, da ljudstvo odklanja sedanjo nemško zunanjo politiko.

CESAR HAILE SELASSIE NA DUNAJU

Abesinski cesar Haile Selassie je s svojim spremstvom prispel v ponedeljek na Dunaj. Cesar se je zanimal zlasti za Schönbrunn; ogledal si je tudi druge znamenitosti Dunaja. Zelo veliko znaninaja je kazalo občinstvo, ki je hotelo videti visokega gosta in ga je burno pozdravljalo, kjer se je pokazal.

jezikov po vsem svetu.

Iz milijonov hrepenečih in koprnečih src in duš se dviga posebno v teh dneh adventni klic in vzdih:

„Pridi, pridi Emanuel, naš Kralj in Zakonodajalec, od vseh narodov Pričakovani, Zveličar sveta, pridi, da zasije Tvoja luč v temi naših duš, da zavlada Tvoj mir v nemiru in prepiru zemljanov, da zmaga Tvoja ljubezen nad breznom sovraštva, Tvoja resnica nad lažjo, Tvoja pravičnost nad krivico, Tvoje življenje nad smrtjo, Tvoje kraljestvo nad kraljestvom teme in prokletstva!“

KRATKE VESTI

Gospodarsko sodelovanje med Tirolsko in Slovenijo skušajo poživiti. S tem namenom so šli v Ljubljano namestnik deželne glavarja Tirolske J. Mayer in svetnik tirolske deželne vlade dr. R. Haller, predstavnik tirolske trgovinske zbornice in zastopniki nekaj tvrdk.

Zahodnonemški minister dr. Erhardt je obiskal Jugoslavijo. V Beogradu je imel krajši razgovor s podpredsednikom vlade Kardeljem in nato z zunanjim ministrom Popovičem.

Zemeljske ostanke Višinskega so prepekljali v Moskvo. Truplo so v krematoriju upepelili in srebrno žaro s pepelom so položili v kremeljski zid.

Jakov Malik je prevzel mesto umrlega Andreja Višinskega in je tako postal šef sovjetske delegacije pri UNO.

Amnestija za 3160 oseb je bila razglašena ob priliki obletnice dneva vstaje v Jugoslaviji. (AP)

V Solunu je pri občinskih volitvah zmagala v drugi rundi levo orientirana koalicija „Ljudske fronte“.

Pri volitvah za parlament v Urugvajju je dobila liberalna vladna stranka absolutno večino. (AFP)

Poskušnja vožnje v ozračje je napravil neki Amerikanec, ki je na klopico pritrdil več z vodikom napoljenih balonov. Hotel se je dvigniti le za par sto metrov, pa je dosegel višino poldruga kilometra. Na zemlji je spet srečno pristal, ko je zaporedoma spuščal balone.

Maršal Tito bo uradno obiskal Indijo, kjer bo ostal 18 dni. Kot poročajo, se je v ponedeljek vkrčal v neimenovanem jadranskem pristanišču. Šele kasneje so javili, da je bilo to na Reki.

Strašen požar je izbruhnil v Carigradu in je napravil ogromno gmotno škodo. Zgorela je tudi carigradska Kapali čaršija, ki je bila ena največjih znamenitosti Carigrada.

Trgovsko pogodbo med Jugoslavijo in Avstrijo so podpisali na Dunaju. Po pogodbi bo znašala vrednost zamenjave blagovnega prometa v dobi od 1. nov. 1954 pa do 31. okt. 1955 48 milijonov dolarjev.

Ob priliki 1600. rojstnega dne sv. Avgustina so priredili v Bone v Alžiru velike slavnosti, ki jih je vodil kardinal Tisserand.

Pri čistkah med častniki v Perziji je vojaško prizivno sodišče spremenilo smrtne obsodbe treh sanitetnih častnikov v dosmrtno ječo.

V novem parlamentu v Združenih državah Amerike so tudi 3 črnci in 15 žensk, v senat sta pa prišli dve ženi.

V Berlinu je razstava, ki propagira idejo proti nezmernemu uživanju alkohola. Statistično so ugotovili, da pride na vsakega prebivalca za alkohol in nikotin izdatek 1300 šillingov. V neki neimenovani deželi na kulturnem Zapadu pa so darovali za misijone letno 42 grošev!

Ko je abesinski cesar obiskal Jugoslavijo, so ga nameravali sprejeti v Zagrebu. Izrazil je željo, da bi obiskal kardinala Stepinca, kar so mu pa odklonili. In neguš je odklonil obisk v Zagrebu. Logičen kristjan!

Zvezni kancler inž. Raab v New Yorku

Zvezni kancler inž. J. Raab je obiskal več mest v Združenih državah, kjer je bil povsod sprejet z velikimi častmi. Med najvažnejše sprejeme štejejo obisk v New Yorku, največjem mestu na svetu, kjer ga je sprejel župan, katerega postavljajo nekateri po rangu takoj za predsednika Eisenhowerja. Zvezni kancler je obiskal tudi glavni stan UNO.

Politični teden

Po svetu . . .

Državniki na potovanjih

Toliko obiskovanja kot letos še ni bilo po vojni. Ali je to doprineslo do zmanjšanja vojne nevarnosti in upadanja hladne vojne ali je potovalna mrzlica posledica zboljšanja mednarodnih odnošajev?

Najbrž bo prvo v zvezi z drugim. Na Dunaj pride te dni abesinski cesar in ta eksotični obisk bo napravil dokaj preglavic, kakor jih je tudi povsod: treba je upoštevati tamošnji ceremoniel, kuharji morajo kuhati drugače, godba se mora naučiti etiopijsko himno itd.

Medtem ko je negušev obisk na Dunaju le poluradnega značaja, saj obe državi ne moreta imeti bogve kakšnih skupnih problemov, je pa obisk avstrijskega drž. kanc. Raaba v Ameriki bil prvenstveno političnega pomena za Avstrijo. Iz vsebine in rezultatov njegovih razgovorov z vodilnimi ameriškimi politikami in s francoskim ministrskim predsednikom Mendes-France-om je sklepiti, da je avstrijsko vprašanje prišlo med evropskimi na prvo mesto in da je avstrijski kancler uporabil najboljši trenutek za svoj obisk v Washingtonu.

Po dosedanem stanju sodeč, ni daleč do avstrijske državne pogodbe . . .

Da obstaja resen načrt za to, je bilo sklepati že iz programa obiska ing. Raaba: poleg razgovora z Mendes France-om je bil predviden tudi sestanek s sovjetskim zunanjim ministrom Višinskim. Ta sestanek je moral odpasti, ker je Višinski nenadoma umrl. Morda bi bil prav ta sestanek prinesel večjo jasnost. Naslednik Višinskega je Malik, toda ing. Raab je izjavil, da ne bo stopil v stik z njim, temveč bo počakal na novo vabilo sovjetske vlade.

Gre v glavnem za to, ali more avstrijska vlada pristati na francoski kompromis, da bi zasedba Avstrije ne prenehala po 90 dneh, kot je v prvotnem osnutku, temveč — na kar bi tudi Sovjeti potem pristali — bila izvedena postopoma v dveh letih.

Kot je povsod podoba, je tudi tukaj vmes želja po pridobitvi na času. — V dveh letih pa se v politiki marsikaj lahko zgodi — medtem bo verjetno prišlo že tudi do splošne konference Vzhod-Zapad in, če tam ne najdejo možnosti sporazuma, bo tudi z avstrijsko državno pogodbo težko. Na vsak način menijo Sovjeti, da imajo z Avstrijo pri teh razgovorih močan adut v svojih rokah.

Ozračje pa je v glavnem zelo ugodno, zlasti ker

vprašanje Nemčije ni več ovira za rešitev avstrijskega problema.

Še pred meseci, ko je sovjetska vlada vabila zapadne sile na razgovore, do teh ni prišlo, ker so slednje postavile med drugim tudi pogoj, da se ti dve vprašanji rešujeta ločeno drugo od drugega. Sovjeti so povezovali oboje, kakor so svojčas celo Trst povezovali z rešitvijo avstrijskega vprašanja. Medtem je Trst odpadel, glede Nemčije pa je položaj v toliko rešen, ker gresta Vzhod in Zapad vsak svojo pot.

Politični razvoj okrog Nemčije pa ne dopušča razlage, da bi z uspelimi pariškimi sporazumi Zapad že smel slaviti popolno zmago, ker je zdaj Zapadna Nemčija — in ne več Francija — tista, ki igra vlogo zavičajnega kolesa.

Demonstracije proti oborožitvi

Parlamentarno politično opozicijo v lastnih koalicijskih vrstah bi Adenauer v dolednem času obvladal; nov, nepričakovan moment pa je nastal, ko so masovne organizacije — delavske in obrtniške —, ki so pod vplivom socialistične opozicije, šle na ulice in tam v organiziranih nastopih demonstrirale proti remilitarizaciji in rekrutiranju. Prišlo je do težjih izredov. Javnost pa je predvsem presenečena, ker so razna javna izpraševanja pokazala, da sedanja nemška mladina ni tako navdušena za vojaški poklic, kot je bilo na splošno pričakovati. — Vsa gonja socialističnih organizacij ima sicer tudi politični značaj v toliko, ker so bile preteklo nedeljo volitve v deželne zbornice Bavarske in Hessena (o izidu teh poročamo na drugem mestu) in bodo izidili teh volitev nekakšen barometer za trdnost oz. popularnost Adenauerjeve vlade. Morebitni poraz vladne koalicije ali pa tudi samo Adenauerjeve CDU bi nadvse

neugodno vplival na možnost, da bi pariški sklepi in predvsem posarski sporazum mogli kaj kmalu priti v bonnskem parlamentu pod streho.

Tokrat igrajo nemški socialisti posredno v korist Moskve, menda v prepričanju, da je njih politika za nemški narod boljša od Adenauerjeve.

Iz „evropske obrambne konference“ je ostala konferenca ruskih zaveznikov ali satelitov

Potem ko sta tudi Finska in Jugoslavija odklonili vabilo, je te dni v Moskvi konferenca sovjetskih zaveznikov, ki sicer nosi pravitako naslov „evropske obrambne konference“.

Zanimivo je, da je Mendes-France v Ameriki izjavil, da bi pozdravil, če bi se tudi Vzhod sporazumel v sličnem obrambnem paktu, kakršen je zapadni Atlantski pakt. S tem je menil, da bi potem drug drugemu ne imeli kaj očitati in bi laže sedli za zele-no mizo. — Zanimivo je tudi, da je že v sovjetski noti bilo predlagano, ali Pariz ali Moskva. Če bi prišlo do res panevropske konference vstevši vzhodne in zapadne evropske države, bi bila ta v Parizu. Za vsak slučaj pa je bila že pripravljena tudi Moskva.

Ameriški, angleški, francoski in tudi avstrijski glasovi pa čudno željno odobravajo zamisel po prej omenjeni veliki konferenci Vzhod-Zapad, toda takrat, ko bo čas za to dozorel, takrat, ko bo zagotovljeno, da bo taka konferenca tudi prinesla uspeh. — Zankrat pa je politika čakanja in obzira v modi, kakor je v političnem slovarju danes najpogostejše rabljena beseda „koeksistenca“ — sožitje. Samo, da Vzhod tega izraza še ni hotel povsem točno definirati.

. . . in pri nas v Avstriji

Zvezni kancler inž. J. Raab se je poslovil od USA in odpotoval v Kanado.

Zelo ugodno so potekali razgovori s prezidentom Eisenhowerjem in zunanjim ministrom Dullesom. Zvezni kancler se je zahvalil tudi tajniku NCWC msgr. J. Carolu za izdatno pomoč, ki jo je prejela Avstrija od te organizacije, ki znaša preko 6 milijonov dolarjev.

Čas obiska zveznega kanclerja v Združenih državah so izrabili Judje, da so stavili svoje zahteve, vendar je avstrijski poslanik dr. Gruber izjavil, da čas za podobna pogajanja ni primeren.

AMERISKA DOMOVINA O SLOVENSKI KOROŠKI:

Slovenske Marijine zastave v Rimu

Na Vse svetnike je sv. oče v Rimu slovesno razglasil nov Marijin praznik Marije Kraljice vesoljstva. Na tej slovesnosti so bile navzoče med drugim tudi zastave Marijinih narodnih svetišč vseh katoliških narodov sveta. Generalna prednica slovenskih šolskih sester m. Terezija, ki se je mudila nedavno v Združenih državah, je vzela s seboj v Rim zastavo Marije Pomagaj z ameriških Brezij. S Koroškega pa je odnesla s. Gabrijela v Rim krasno zastavo Brezjanske Marije. Čudovito ročno delo — resnično umetnina prve vrste, delo šolske sestre Gabrijele. Vodstvo Slovenskega dušnopastirskega urada v Celovcu je dalo s. Gabrijeli s seboj v Rim še eno zastavo; tudi ta je kot ročno delo ena najlepših na Slovenskem in so jo prinesli s seboj na Koroško menda

V zavezniškem svetu

so prošli teden Sovjeti protestirali proti oborožitvi Avstrije. Trdili so, da v zapadnih conah polnijo vojašnice z orožništvom, ki pa se v vojašnicah le vežba na način kot normalna vojaščina. Avstrijski ministri in zapadne sile pa so izjavili, da je to le normalna policija, tudi z ozirom na številčno stanje.

Na občnem zboru Rdečega križa

je govoril g. J. Zeno Goes o uspehih te organizacije in o njenih mednarodnih prizadevanjih za blagor človeštva. Ob tej priliki je povedal, da bo odpotovalo posebno odposlanstvo Rdečega križa tudi v Moskvo. V prvi vrsti se bodo med drugim prizadevali tudi za to, da bi Sovjeti izpustili še zadnje avstrijske ujetnike. Za božič pa je že poskrbljeno, da bodo dobili ti ujetniki iz domovine božična darila.

S* posebno noto

je Avstrija odklonila udeležbo pri konferenci, ki jo je 13. novembra predlagala Sovjetska zveza. V noti je poudarjeno, da Avstrija želi sodelovati na taki konferenci, če bi se je udeležile vsaj vse štiri zasedbene sile, kajti razumljivo je, da hoče biti z vsemi temi v prijateljskih odnosih. Nota ob tej priliki tudi poziva, da bi bila končno enkrat sklenjena državna pogodba.

V parlamentu

so prošli teden sklepati o postavi za zaščito pred deložiranjem. Poslanci OeVP, ki so sicer v pododboru dali svoj pristanek za osnutek, so z ozirom na neki odstavek zahtevali, da se predlog vrne v ponovno presojo pododboru, da se tako jasno formulira, da je zaščiten le tisti, ki ni sam zakrivil odpovedi stanovanja. Zaščita naj ne velja za tiste, ki ne plača stanarine ali tako moti sosedo, da ne morejo poleg dotičnega v miru živeti, ali na kak drug način krši pravice sosedov in lastnika.

Pravcato senzacijo pa je povzročila na Dunaju

sodna razprava proti štirim policistom. Kdo bi si mislil, da se v javni policijski službi tudi v današnjem demokratičnem času kaj takega primeri! Kdor je doživel tepanje za časa nacizma, bi vzkipe ob takem dejstvu, da se je nekaj podobnega zgodilo še leta 1954! Sodišče je tudi temu primerno ostro nastopilo in policiste obsodilo. Sodniško je bilo ugotovljeno, da so 4 policisti čisto po nedolžnem pretepali g. Choryja, ga zavlekli na policijsko postajo in tam ponovno pretepli. Zdravniško so ugotovili okoli sto udarcev z gumijevko. Zaradi tega je moral pretepeni 14 dni ostati v postelji. Zelo ugodna je ugotovitev sodišča, da je treba take pojave izbežiti.

SLOVENC

drma in po svetu

V ljubljanski operi je gostoval Helge Roswänge, tenor dunajske opere, ki je nastopil v vlogi Rikarda v Verdijevem „Plesu v maskah“. Dobro pripravljenih ljubljanskih pevcev njegovo petje v nemščini ni motilo in tako je bila predstava pravi uspeh.

Slovenski slikar Franc Mihelič je še s tremi drugimi jugoslovanskimi slikarji razstavil nekaj svojih del v Washingtonu. Kritike so bile zelo ugodne in najbolj so hvalelili slovenskega zastopnika.

Obisk inozemcev na Bledu je bil letos zelo številen. Največ je prišlo Angležev, Nemcev in Nizozemcev. Še več gostov pa pričakujejo za drugo leto in, kot poročajo, je večina hotelskih sob za inozemce za prihodnje leto že oddana.

AVSTRALIJA

Slovenci, ki so raztreseni po raznih deželah Avstralije, skušajo prirejati družabne večere, da se malo bolj povežejo med seboj. Najbolj jih veže naša pesem, ki jo gojijo sami in poslušajo tudi na ploščah, ki so jih prinesli s seboj.

KANADA

V Toronto so imeli na praznik Kristusa Kralja prvič slovensko službo božjo v lastnih prostorih. Tudi cerkev bo kmalu gotova. Ljudem je najbolj všeč relief Kristusa Kralja, ki je delo našega mojstra Goršeta.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Slovenski rojak Anton Grdina iz Clevelanda je kot zasluženi katoliški laik dobil odlikovanje od sv. očeta in je dobil naslov „viteza sv. Gregorija Velikega“. To odlikovanje je dobilo v Clevelandu 18 laikov in je za Slovence velika čast, da je tudi naš znan rojak med njimi.

PRAVNIK-ČRNEC V KONTROLNEM ODBORU

Rasna razlika je v Ameriki juridično odpravljena. Sedaj skušajo izvesti to tudi v praktičnem življenju in dajejo črnecem vedno več možnosti uveljavljanja.

Nedavno je postal neki črncem generalni zračni sil, sedaj je pa predsednik Eisenhower imenoval odličnega ameriškega jurista Nabrita, ki je črncem, za člana izpitne komisije za državna naročila. Ta komisija ima nalogo, da čuva nad nepristransko porazdelitvijo naročil. Nabrit, ki je bil rojen leta 1900, je deloval od leta 1939 kot profesor prava na howardski univerzi v Washingtonu. V kontrolni komisiji bo prišel na mesto Wilkinsa, ki je prevzel mesto državnega podtajnika v ministrstvu za delo.

MENJAVANJE POLITIKOV IN SOVJETSKA UMETNOST

V galeriji slik Tretjakovskaja v Moskvi je ogromna oljnata slika, ki prikazuje Stalina v krogu njegovih najvažnejših sodelavcev, med katerimi je tudi tajnik komunistične partije in tretji najmočnejši mož v Sovjetski zvezi Nikita Hruščev. Toda slednji ni bil vedno najozji sodelavec Stalina — ne v resnici, še manj pa na sliki. Šele pred kratkim so ga narisali na prazno mesto, ko so postrgali barvo ozadja.

Dejansko pa to prazno mesto ni bilo pristo prejšnje na sliki, še manj pa v strankini hierarhiji in postrganje ozadje je nekaj časa le zastopalo pravitako postrganega Lavrentija Berija, ki je postal žrtev boja za premoč v Kremlju in enako tudi v sovjetski umetnosti.

Francija ima 43 milijonov prebivalcev, kar so ugotovili na podlagi ljudskega štetja, ki so ga pred kratkim izvedli.

Cerkev v Jugoslaviji

„Kathpress“ poroča o dogodkih pri nesreči, ki se je zgodila na predvečer vseh svetih v Zagrebu, ker komunistične oblasti niso hotele dostaviti dodatnih voz cestne železnice na progi k pokopališču ob priliki slovesnosti v spomin mrtvih. En voz, ki je bil prenapolnjen, je na progi s pokopališča iztiril in se prevrnil, pri čemer je bilo 19 oseb mrtvih in večje število pa ranjenih. Eden prvih je prispel na kraj nesreče malo prej imenovani pomožni nadškof dr. Seper in z njim oba pomožna škofa Lah in Salis-Seewis, ker so ponesrečenci prosili za duhovnike. Medtem ko so škofje in še dva druga duhovnika delila težko ranjenim zakramente za umirajoče, je okrog 500 ljudi na cesti pokleknilo in molilo rožni venec. Uradna komunistična stranka je ozna-

čila to spontano versko demonstracijo kot „povratek javnega praznovanja najhujše vrste“. Prej katoliške bolnišnice, ki so zdaj pod komunistično upravo, so dobile nalogo, da prepovedo škofom in duhovnikom vsak obisk ponesrečencem.

Argentinska škofovska konferenca in Peronovi napadi

Kot poroča „Kathpress“, so se zbrali argentinski škofje, da bi zavzeli stališče k novemu položaju v razmerju med Cerkvijo in državo v Argentini, ki je nastal po najnovejših napadih Perona na episkopat. Nepričakovano je napadel Peron tri škofe, kot smo že poročali, in jih označil kot sovražnike vlade, ker so njihovi tajniki šajbe

delovali proti vladi. Hkrati je zagrozil, da bo postopal proti vsem duhovnikom, ki se bodo vmešavali v zadeve države. In da bodo očistili Cerkev vsega, kar naj bi bilo rovarilo proti državi. V noči nato je prišlo v Cordobi do spopadov med verniki in policijo. Policija je dala zapreti cerkev sv. Dominika.

Mladinski kulturni parlament

Na tečaju prosvetnih referentov naših far

S pričetkom cerkvenega leta je naša mladina zaorala tudi prvo brazdo farne prosvete. Trideset naših fara je bilo zastopanih po fantih in dekletih, pridružili so se mladim vrstam še naši bogoslovci in častno število učiteljskihnikov.

Prosvetni tečaj, ki je bil v novi Kolpingovi dvorani, je odprla adventna sv. daritev z duhovnim nagovorom mladinskega tajnika dušnopastirskega urada č. g. Zaletele. V uvodnem, načelnem predavanju mil. g. kanonika dr. Blümla smo sledili globlinam krščanskega kulturnega življenja in delovanja, ki se pričinja s Kristusom, v Brezmadežni učlovečeno božjo Besedo. Vsa lepota, resnica in dobrot, ki jih je in bo človeštvo kdaj na tem svetu dojele, imajo v njej svoj izvir in pričetek. Kultura brez Kristusa je nujno lažna kultura potvorjenih oblik spakedrank.

Drugo predavanje, ki ga je podal g. prof. dr. Vinko Zwitter, je vodilo v kulturno sliko naše vasi in fare. Idila nekdanje domačnosti in pristrčnosti podeželja blede, našo vas sili najbrutalnejši materializem, brezsrčnost in duhovna plehkost, ki rušijo temelje družinske, vaške in farne skupnosti. Zoreča podeželska mladina bo odločevala, ali bo naša vas ob vsej moderni tehniki samo še dobavitelj mesa in lesa, jajc in mle-

ka, ali pa bo spet stržén kulturnega in telesnega zdravja naroda in domovine.

Sledeči razgovor je podal sodobno kulturno sliko Zilje, Roža in Podjune, njene senčne in sončne strani. Čuli so tečajniki, da je usoda in bodočnost podeželja tudi njihova osebna usoda in da bo edino načelno jasna, smotrna prosveta mladih vrst kazala bodočnost naših vasi in župnij.

V popoldanskem sporedu je č. g. Zaletel nakazal številna področja, v katerih se lahko udejstvuje farna prosveta, prof. dr. Zablantnik je podal zanimivo študijo ljudskih obredov in običajev, nakar so tečajniki sledili še barvnim skioptičnim slikam, ki so odkrivalo vso divno krasoto podeželske kulture v pesmi in noši, cvetju in romantiki, plesu in obredju.

Tečaj je bil po zamisli in izvedbi in še po edinstvenem značaju mladih tečajnikov - bogoslovcev, učiteljskihnikov, gojencev, gojenk, naših fantov in deklet iz tridesetih župnij pravi mladinski kulturni parlament. Molitev, govori, razgovori, pesmi in slike so dihale svežino zdravega podeželja. Naša domača vas in naša župnija sta spet našli mlade borce, ki bodo zastavili vse svoje sile, da jima priborijo značaj krščanskega kulturnega življenja in tako rešujejo domala zaigrano njuno čast in dostojanstvo.

Kam gre mladina v Sovjetski zvezi?

V svobodni svet prihajajo vedno nova poročila o nepričakovanih strujah med mladino v Rusiji. Sovjetski tisk sam toži o razmerah med mladino in o neuspehih dolgoletnega brezbožnega šolanja.

Spremembe po vojni

Eden glavnih vzrokov za vretje med mladino in za spremembo mišljenja je verjetno vojna in njihova zmaga. Materialne skušnje sovjetskih vojakov na raznih evropskih bojiščih, „luksus“, ki so ga tod odkrili, in še drugo podobno je napravilo globok vtis. Zveza z Zapadom je pripomogla do zanimanja ruske mladine za zapadne ideje in tujo umetnost. Med vojno so to komunistični veljaki dopuščali, potem so pa skušali na vsak način to preprečiti in zavreti.

Je pa še en globlji vzrok za nove razmere med mladino. Pred vojno se je mladina voljno podvrgla oblasti partije, ker je bila od nje odvisna vzgoja in bodočnost. Po zmagi pa, za katero so številni mladi ljudje žrtvovali svoje življenje, se je mladina začela zavedati, da sta postali partija in država njuni dolžnici. In mladina je tudi pri-

čakovala izpolnitev obljube, da bodo dobili več svobode.

Namesto več svobode - nove zahteve

Namesto izpolnitev obljub je pa prišlo vedno več zahtev za delo, pa tudi novo pomanjkanje. Bili so razočarani in postali še bolj nezaupni do partije. Večji del mladine se je skrtil za masko: v besedah so se navduševali za stvar in zagotavljali svojo pripadnost komunizmu, delali so pa drugače. To priznava sovjetski tisk in v govorih strankinih funkcionarji.

Tajni časopis študentov

V zimi 1950/51 so odkrili na neki šoli v Kievu na roko pisan protikomunistični časopis. Šest dijakov te šole se je združilo v krožku, da bi študirali marksizem. Čez nekaj časa so začeli stavljati profesorjem „čudna“ vprašanja, iz katerih je vel prikrit dvom nad „pravovernostjo“ naukov partije. Teh šest študentov so aretirali, 22 letni organizator krožka je bil ustreljen (Socialističeskij Vestnik, junija 1950).

Komsomolka hoče postati redovnica

„Sporočam vam, da mi je izjavila moja hčerka Vera Vasiljevna Kudinova, rojena

1932, dijakinja IV. radiotehniškega tečaja, da se pripravlja na vstop v samostan v Kievu „Pečerskaja Lavre“. Prosim vas, da vi z njo govorite in ji pomagate, da se znebi verskih predsodkov.“ To pismo je priročila „Komsomolskaja Pravda“; očje ga je poslal na krajevni odbor Komsomola, sovjetske mladinske brezbožne organizacije. K tej vesti je priročil časopis še daljši članek, v katerem se sprašuje, kako je le mogoče, da pride dijakinja radiotehniškega kurza pod vpliv duhovnikov. Tudi graja razmere pri krajevnem odboru Komsomola, ki bolj skrbi za ples in zabavo kot za poučne večere, pri katerih naj bi mladino vzgajali v brezbožstvu.

Brez prave volje pri delu

Tajnik Komsomola je na nekem kongresu partije poročal, kako se mladi delavci

PISMO IZ AVSTRALIJE

Po treh letih prvič v snegu

Konec tedna grem prav rad v naravo. In večkrat doživim kaj prav zanimivega. Zdi se, da je Avstralija poznana bolj kot dežela požarov - to je res nekaj strašnega - je pa dejansko zelo zanimiva in privlačna.

Neke nedelje sredi septembra sem jo še pred deveto zjutraj mahnil iz kolegija. Kakih 45 km sem vozil z avtom po zelo slabi cesti, vendar me to ni motilo, ker sem imel lep razgled na okolico s holmi in hribi. Vso pot sem videl le par hiš, ker Avstralci ne ljubijo planinskega sveta in puščajo take predele bolj neobljudene. Kmalu se je svet zožil in zavozil sem v prav ozko, a lepo sotesko. Poleg potoka je še dovolj prostora za široko cesto. Na nekem širšem delu je malo naselje: žaga in barake za delavce in šotori.

Na koncu naselja je pa stala ob cesti tabla z napisom: „Ni ceste, vozi na lastno odgovornost!“ To me je skoraj potrla in s strahom sem zavozil v strmino. Cesta se vije sem in tja in se vzpenja v hrib. Kljub strmini in slabi poti sem užival lepoto in prevzelo me je neko sveto čustvo ob pogledu na mogočne evkaliptuse (drevesa v Avstraliji - op. ured.), katerih vrhovi drzno režejo v nebo. Debla teh so tudi do 40 m brez vsake veje in gladka kot sveča. Pod njimi pa raste visoka, palmam podobna praprotna in preraščala ogromna na tleh ležeča drevesa, ki jih je položila starost. Pa pot se naprej vije in vije in prikazujejo se mi druge lepote. Potok, ki sem ga prečkal, je skoraj en sam slap in pada od terase do terase in se jezi in peni. Po 150 km vožnje sem srečno prispel na konec ceste. Tam je stalo že več avtomobilov.

Preoblekel sem se v planinsko obleko, oprtal nahrbtnik in se podal naprej v že zasneženo pobočje - prvič po treh letih! Najprej sem srečal v gorskem svetu dve smučarki - vitki dekleti, polni sonca. Za-

umikajo pred delom. Zlasti pri delovnih brigadah je to že pereč problem. Mlade vozače traktorjev izobrazijo v trimesečnih tečajih in jih pošljejo na delo v kolhoze. Ko se pa traktor ustavi, mladi vozač čaka, da pride mehanik, ker se sam pri vozilu ne spozna...

Komunistična propaganda se trudi, da bi pokazala versko zanimanje mladine kot nekako posledico melanholičnega temperamenta, kot pomanjkanje pouka o znanosti ali stremljenje po originalnosti (to velja zlasti za tiste, ki se cerkveno poroče), zlasti pa kot vpliv mater in duhovnikov.

Rastoče zanimanje sovjetske mladine za vero, zlasti za katoliško, je po mnenju partijskih veljakov državi zelo nevarno in zato napadajo rimsko Cerkev, čeprav ima ta le malo duhovnikov v Sovjetski zvezi.

čudili sta se, da sem sam, in mi malo zbadljivo želeli srečno pot in veselja z mojo družbo. Pa kmalu so se zjasnile moje misli, ko sem iz daljave dojel veselo vriskanje. Krepko sem jo ubral navkreber in si pomagat tudi z rokami: hotel sem priti na kraj od koder sem čul glasove. Našel sem avstrijske in italijanske Tirolce in ne daleč proč sem zagledal lep planinski dom, zgrajen v švicarskem slogu. Tirolci so mi povedali, da je lastnik doma neka švicarska družina.

Moral sem se posloviti, ker sem hotel še osvojiti vrh. Kmalu sem imel dvatisočaka pod seboj in sem krepko zavriskal. Pa sem zagledal za robom nekaj glav in prišlo je več deklic, ki so osvojile vrh od druge strani. Skoraj mi je postalo malo nerodno, pa sem k sreči opazil tudi nekaj spremljevalcev med njimi.

Lep razgled se mi je nudil z vrha. Opažoval sem pod seboj predrzne smučarje, ki so bili večinoma Tirolci, Dunajčani, nekaj Čehov in Nemcev, Avstralcev pa le malo. Tik pod menoj je zavozil neki Italijan v čeri in se poveznil kakih 80 metrov navzdol - pa ostal nepoškodovan!

Kmalu sem se moral posloviti od lepih planin. K sreči sem še za dne prišel na široko cesto. Po poti skozi obširne gozdove sem se malo bal gangsterjev, ki mi lahko vzamejo avto in me puste samega sredi noči v divji samoti.

Že ob pol desetih sem bil doma, kar je bilo zelo važno, kajti pred odhodom so me opozorili, da bodo obvestili policijo in Rdeči križ, če se do desetih ne vrnem domov. In hvala Bogu, tega jim ni bilo treba! J. M.

Na Poljskem morajo biti vsi piloti poročeni. Tako so v državi žene za talce in piloti si dobro premislijo, preden zbežijo na Zapad.

FRAN ERJAVEC, PARIZ:

KOROŠKI SLOVENC

(16. nadaljevanje)

XIII.

PONEMČEVANJE SLOVENSKE KOROŠKE

Tudi Nemci so se postopno naseljevali izprva v take, že kultivirane predele, kolikor je bilo tam še prostora, ko je pa tega zmanjkalo, so pa začeli naseljevati tudi sploh prazne ravnine in alpske doline. Že U. Jarnik je l. 1826. v „Carinthiji“ popolnoma pravilno ugotovil, da nikačor ni res, kakor včasih trdijo nemški zgodovinarji n. pr. K. Mayer, Winkelhofer i. dr.), da bi bila nemška premoč nekako „porivala“ Slovence od zapada (iz vzhodne Tirolske) vedno bolj nazaj proti vzhodu ali pa od severa proti jugu, temveč je res to, da so se naseljevali Nemci v predelih, ki so bili iztrgani najprej Obron in zatem Madžarom, torej v današnji Štajerski, a v Karantaniji predvsem na prazne ali pa nedovoljno obljude predele križem dežele. Zanimivo je, da se najstarejše močnejše take nemške naselbine n. pr. sploh niso nahajale v gorati zapadni Koroški, temveč v klimatično ugodnejši Spodnji Koroški (v Celovski kotlini in v Laboški dolini) in zatem okoli Brež (tu je bil tedaj važni srebrni rudnik) in Krke. V ta predel so prihajali Nemci po cesti, ki je vodila iz doline gornje Mure čez Neumarkt v Laboško dolino. Med temi prvimi nemškimi naseljenci so bili deloma nekmetje, ki so se pa bolj ali manj porazgubili med slovenskim prebivalstvom, deloma pa tudi kmetje, ki so ustanavljali svoje nemške vasi ob slovenskih in se tako obdržali. Nekmečke Nemce (duhovnike, spremstvo velikašev i. dr.) najdemo že jako zgodaj raztrosene po plemiških posestvih, pri cerkvah in samostanih, rudnikih in kasneje po mestih in trgih. Zlasti po nekaterih mestih, trgih in rudarskih središčih so tvorili Nemci že zgodaj, če ne že večine, pa vsaj vodilno plast in so prevzemali potem njih jezik počasi tudi Slo-

venci, ki so se bili preseljevali tja s kmetov. Nikakor pa seveda ne smemo misliti, da so bila vsa mesta in trgi že v tej dobi ponemčeni, saj se je n. pr. v Trbižu še l. 1399 pridigovalo samo slovensko in celo sam Celovec je bil še pred dobrimi sto leti po veliki večini slovenski, do čim je bil pa na drugi strani Beljak že od prvih početkov po večini neslovenski in je močno vplival tudi na ponemčenje ozemlja severno od njega. Posamezne nekmečke Nemce najdemo že jako zgodaj celo v Podjuni, v okolici Velikovca, okoli Celovca in Beljaka, blizu Vrbskega jezera in drugod.

Prvi, ki si je znal po madžarskih navalih pridobiti od vladarja velika posestva na Koroškem, je bil škof Abraham iz bavarskega Freisinga, ki je dobil v dar obsežna zemljišča po raznih predelih, zlasti v središču dežele (razen tega pa tudi na Gorenjskem). Odslej so se take darovnice vladarjev raznim škofijam, samostanom in svetnim velikašem vedno bolj množile, zlasti za časa dolgotrajnih bojev cesarjev s papeži, ker so jih hoteli cesarji z njimi pridobiti na svojo stran. Obsegale so večasi cele doline in pogorja. Ti obdarovanci so pošiljali potem na svoja nova posestva svoje viteze, duhovnike, rudarje in kmete. Tako je dobila n. pr. bavarska rodbina Eppensteinov velika ozemlja okoli Milstattskega jezera in je pošiljala tja svoje naseljence iz Bavarske in Frankovske. Spanheimi so dobili obširna posestva v Laboški dolini in so tam delali isto. Posebno obširne in bogate darovnice so dobile tudi salzburška nadškofija (okoli Gospe Svete in v Laboški dolini) ter freisingška (Otok ob Vrbskem jezeru, med Trušnjami in Grebinjem, v Rožeku i. dr.), briksenška (na Spodnjem Koroškem) in bamberška škofija (ta zlasti v Laboški, Ziljski in Kanalski dolini). Vsak novi lastnik je pošiljal tja naseljence iz svojega kraja in zato so bili tudi ti novi naseljenci predvsem iz južne Tirolske, s Salzburške in prav posebno s severne Bavarske, a nekaj je bilo tudi Švabov, Frankov, Saksoncev i. dr. Na vse te nas še dandanes spominjajo nešteta rodbinska in krajevna imena.

Razlika med cerkvenimi in svetnimi zemljiškimi go-

spodi je bila ta, da so pošiljali prvi v deželo le svoje naseljence (koloniste), a drugi so se naseljevali navadno tudi sami. Tako so nastale tudi tiste mogočne plemeni-taške rodbine, ki so bile skoro vse tujega (zlasti bavarskega) izvora in so potem več stoletij posestvovala slovensko zemljo. Nekateri izmed njih, kakor Eppensteini, Spanheimi, Andechsi, Ortenburžani, Goriški grofje i. dr. so se še z naknadnimi vladarjevimi darovnicami, z nakupi, prizenitvami, dedovanji itd. razvili v prave male vladarje (dinaste) na svojih ogromnih posestvih, in so se morali potem nanje vedno bolj ozirati tudi kralji in cesarji. Najmočnejšim med njimi je moral cesar poverjati tudi vojvodsko dostojanstvo v deželi in ti so potem seveda stremeli še za tem, da si pridobe z ostalimi velikaškimi rodbinami vred čim večjo neodvisnost od vladarja. Staro slovensko plemstvo, ki ni imelo zvez z dvorom, je stopalo pri tem vedno bolj v ozadje in izgubljalo politični vpliv, deloma izumrlo, deloma se pa tudi utapljal med nemškim.

Kakor smo že povedali, so se naseljevali prvi nemški kmečki naseljenci najrajši v že kultivirane, a vendar še nezadostno obljude predele. Tako so nastajale prav v tej dobi, to je v X. in XI. stol., poleg starih slovenskih tudi nove nemške naselbine z nemškim imenom, ki nam večkrat tudi povedo, od kod so prišli dotični nemški naseljenci. Po vsem Koroškem je n. pr. več vasi z imenom „Baierndorf“, ki nam pove, da so prišli njih prvoni prebivalci z Bavarske in da so tvorili nekako otočiče sredi slovenske večine. Ker so se bili naseljevali prvi nemški priseljenci rajši v Spodnji Koroški kot pa Gornji Avstriji in v Vzhodni Tirolski imamo še v XIII. stol. da so bili nekateri spodnjekoroški predeli že močno prepojeni z Nemci, ko so ostale doline v severozapadni Koroški (v X. in XI. stol.) še trdo slovenske. Celo v Gornji Avstriji in v vzhodni Tirolski imamo še v XIII. stol. slovenske jezikovne otoke, kakor n. pr. Windisch Garsten in Windisch Matrei.

(Dalje prihodnjic)

V TRGOVSKI HIŠI

BRUNNER

Celovec-Klagenfurt, Priesterhausgasse Nizke cene kot še nikoli!

Ripp-garniture	16.50	Moške kratke nogavice	6.80
Hlače z okrajki (Stulphosen)	12.60	Svilene srajce, enobarvne	34.-
Srajčke z naramnicami	11.90	Flanelaste srajce	49.-
Flanelaste nočne srajce	55.-	Spodnje hlače iz barhenta	33.-
Damske obleke	od 98.-	Hlače iz gabardina v vseh velikostih	95.-

Sanitarne naprave, centralne kurjave, vodovodne napeljave
ANDLINGER, Celovec, Adlergasse, tel. 20-52. Strokovni nasveti in brezplačni proračuni. Dobave po tovarniških cenah. Električne črpalke. Vse na zalogi.

Usnjeno oblačilo samo pri proizvajalcu **Wernisch Friedrich**, Beljak, Italiener Strasse 22. Kvaliteta odloča!

ŠIVALNI STROJI KOLESA
 Celovec **GRUNDNER**
 Wienerg. 10

OBLEKE, KOSTUME, PLASČE
 po meri v najfinjši izdelavi
Hans Pichler
 BELJAK, Bahnhofstrasse 9

TORBE IN ROKAVICE trgovina z usnjem
Marketz & Sereinigg
 Celovec, Paradeiserg. 7 (Burg)

Najemodajalci in najemniki se sestanejo pri sodno zaprisočenem ocenjevalcu **TRIEBELNIG-u**, Celovec, Neuer Platz 13, tel. 48-23.

NEMŠKI LLOYD MODEL 1954
 50 % davčni odpis pri nakupu pred 31. decembrom 1954
KUPUJ ZMIRAJ LE PRI STROKOVNJAKU!
Autohaüs Riva
 Celovec, Rosentaler Strasse 17. Telefon 31-91
LLOYD - SPEZIALWERKSTÄTTE

Nemški **HOLDER-DIESEL-TRAKTOR** - Vse **POLJEDELSKE STROJE** - STEDILNIKE, PEČI, PRALNE STROJE ugodna možnost nakupa!
H. WERNIG KMETIJSKI STROJI
 CELOVEC, Paulitschgasse 13, Telefon 35-02

WIENER PELZWERKSTÄTTE

J. Vesely
 Celovec-Klagenfurt
 Ob tplatz 2-I.
 Kupuj pri proizvajalcu, kjer dobiš dobro blago poceni.

KINO
CELOVEC-KLAGENFURT
STADTTHEATER
 Od 2. do 4. 12.: „Wenn die Sonne lacht“
 Od 5. do 9. 12.: „Schloss Hubertus“
PRECHTL
 Od 2. 12. naprej: „Ras goldene Schwert“

LEPI MODELI LASTNA DELAVNICA **Pelze-Rauchenwald** CELOVEC, St.-Veiter-Str. 1- Modische Ecke Spitrahof

KAUFHAUS RADER

CELOVEC, Kramergasse 8

Nudimo: znano Hopfgartner-blago, posteljino, perilo, nogavice, puloverje, kožuhovinate plašče najcenejše - tudi na obroke.

Dolgo žije, ki **SCHLEPPE** pije

PRI PLACH-STOFFE CELOVEC, KUPITE DOBRO IN POCENI

Plašči iz balonske svile, dežni in za motoriste najceneje v strokovni trgovini **V. TARMAN**, Celovec-Klagenfurt, Völkermarkter Strasse Nr. 16.

Modroce, tapecirano pohištvo, dobro in poceni samo pri proizvajalcu **Johann Ortner**, Beljak, Widmangasse 31 ter Ringmauergasse Nr. 11.

ZA MIKLAVŽA!
 POSEBNA PONUDBA
 Otroški anorak, ekstra vzorec, podložen od S 129.80
 Otroške smuč. hlačke, velikost 2 S 46.90
 Deške srajce, prepletene, od S 29.80
 Dekliške jopice, velikost 6 S 29.90
 Perilo za otroke
Hermann FERTALA
 SMOHOR

ŠIVALNI STROJI v bogati izbiri pri **RADIO MELCHER** Beljak, Kaiser-Josef-Platz
 Ena petina predplačila, ostanek v 10 mesečnih obrokih. Brezplačna dostava.

Božična darila

ki zmiraj prinašajo veselje, kupite najbolje pri

LUDWIG MAURER

CELOVEC, Alter Platz 35

Blago - perilo - volna

ŠIVALNE STROJE
 kolesa, motorna kolesa na ugodne obroke
FRITZ BAAR
 Celovec, 10.-Oktober-Str. 7

Moderne damske torbice, aktovke, nakupne torbice, potne kovčke nahrbtnike, mape za akte, denarnice najcenejše v specialni trgovini za fine ušnjene izdelke **Hans Pachler** Celovec, Burg.

Damska frizerka **Matilda Zotter**, Celovec, Salmstrasse 3.

Kožuhasti čevlji, smučarski čevlji, apreski, po brezkonkurenčnih cenah, **Schuhhaus NEUNER**, Celovec.

Damske zimske obleke v lepih fasonah in po nizkih cenah pri **Moden - Herta**, Beljak, Weißbriehgasse 6.

POLNOZRNATI KRUH potreben za vaše zdravje dobiti pri vašem trgovcu in pri peku **SEBALD WALTER**, velepekarija, Celovec, 10.-Oktober-Strasse.

Vsi radioaparati in električni predmeti so pri nas kvalitetno blago
OTTO GAGGL
 Beljak - Villach

Neprekosljivi Hoover-pralni stroj, kuhinjski stroji, sesalci prahu za tebe, za mene, za vse! pri
HAAS & CO.
 CELOVEC, Bahnhofstr. 3

SCHWARZ nogavice so cenejše, Celovec, Pfarrplatz.

Nastop psov ovčjakov

Kot vsi ljudje, ki trdo delajo, si tudi britanski pastirji včasih radi vzamejo nekaj dopusta. A tudi ko se oddaljijo od svojih staj in kmetij, je njihova odsotnost le redkokdaj podobna pravemu dopustu, med katerim bi popolnoma pozabili na običajno delo, kajti mnogi med počitkom radi prikazujejo množici navdušenih gledalcev, kakšno je pravzaprav njihovo delo z ovcami in psi.

Ta zanimiva prikazovanja nadarjenosti psov in vzajemnega zaupanja ter sodelovanja med pastirji in psi so v mnogih krajih Velike Britanije na sporedu od maja do oktobra. Eden izmed teh nastopov je prav v osrčju Londona.

Zanimanje zanj je tako veliko, da pri vabi vsakokrat približno 250.000 gledalcev. Najvišji cilj vseh rejcev psov je vzrediti živali, ki bi zmagale v tekmah za „modri znak Erike“, to je za mednarodno prvenstvo.

Mnoge drage pse, o katerih vodi posebno društvo rodovnik, so izvozili v Avstralijo, Novo Zelandijo, Južno Afriko in Združene države. Na tekmah za mednarodno prvenstvo je vedno mnogo kupcev iz tujine.

Sedanji nastopi privabljajo mnogo udeležencev in gledalcev. Zanimivo je, da si priveditelji nikoli ne prizadevajo, da bi s propagando privabili čim več gledalcev, ker itak prihajajo iz lastnega nagiba. Kot na pašnikih tako tudi pri nastopih polagajo važnost na sposobnost in ne na zunanost.

Mednarodnemu nastopu prisostvujejo vsi. Podočeljski ljudje v športnih oblekah stoje poleg meščanov, tujih turistov in krajevnih prebivalcev. Kmetje, ki sta jim veter in sonce ožgala obraz, se bratijo z lordi. V pristrnem in domačem vdušju si izmenjavajo vtise o dogodku ter mirno in večje razpravljajo o njem.

Kaj bi videli, če bi prisostvovali kateremu izmed teh nastopov? Videli bi psa, ki vodi čredo proti gospodarju v ravni črti, v kolikor mu je to spričo nemirnosti živali mogoče; videli bi, kako zbira ovce okoli sebe in jih nato pelje proti dvema oddaljenima in ločenima stajama. Največja preizkušnja dobrega psa pa je, ko eno samo ovco, ki bi se rada združila z ostalimi, samo s pogledom mirno in dobrovoljno prepriča, da spremeni ubrano smer.

Imeli bi priložnost, da se natančno seznanimo s tehničnimi izrazi za naloge, ki jih mora izvišiti pes, kot „prehiteti“, „lo-

Strokovni nasveti in najboljša postrežba pri nakupu blaga za pregrinjala, prešitih odev (kovtrov), žimnic (modrocev), preprog in tekačev v vaši strokovni trgovini za dom

LODRON
 BELJAK - VILLACH, LEDERERGASSE

Najlepše božično darilo je pri

TRUPPE & ERMANN

BELJAK - VILLACH
 Widmangasse - Ecke Kirchenplatz
 Ugodna plačila na obroke.

Hubertus plašče za dame, gospode in otroke
 Lastna izdelavnica **WALCHER**
 Celovec, 10.-Oktober-Strasse 2

DAMSKE PLASČE MOSKE OBLEKE
 najboljše kvalitete in kljub temu poceni pri
Pleikner OHG.
 BELJAK, HAUPTPLATZ NR. 28

Vozičke za lutke, perilo za lojenčke - perilo za dame, moške in otroke - flanelne rjuhe

VILLACH, Widmangasse 83

čiti" ali „združiti“ čredo. Naučili bi se ceniti te zveste in razumne živali, ki po nadarjenosti, potrpežljivosti, ubogljivosti in vdanosti nimajo enakih v vsem živalskem svetu.

Theodor Strein

Klagenfurt Villach

Alle Arten
Büro-Schreib- u. Rechenmaschinen
 GÜNSTIGE TEILZAHLUNGEN

PINGGAVSKA GOVEDA ZA SLOVENIJO IN HRVATSKO

Sredi novembra sta se mudili na sejmu v Maishofenu dve nakupni komisiji za pinggavsko živino iz Jugoslavije.

Slovenska komisija pod vodstvom inž. Ferčaja in dr. Pavčiča iz Ljubljane je kupila 4 pinggavske plemenske bike. Nakupovalci so poudarili, da se je pinggavska pasma zelo dobro obnesla v Sloveniji, kjer je danes okrog 100.000 živine te pasme.

VSE VRSTE
 harmonik in akordeonov
 mnogi ugodni priložnostni nakupi najboljše direktno pri proizvajalcu

R. NOVAK
 CELOVEC, EBENTALER STRASSE 7

Pinggavski biki, ki so jih kupili 1951. leta, so prišli največ v poštev za umetno oploditev in so se z ozirom na potomce zelo dobro obnesli.

Hrvatska komisija je kupila 4 bike ter 8 krav in telic. Člani komisije so izjavili, da na Hrvaškem že od nekdanj redijo pinggavsko živino in imajo danes okrog 100.000 primerov te pasme. Trenutno hočejo povečati rejo te rase, ki se posebno dobro obnese v križanju z domačo pasmo. (ANZ)

PRIDELEK JABOLK
 Evropska plačilna unija ceni, da bo letošnji pridelek jabolk v Zahodni Evropi za 14 odstotkov večji kot lanski. Predvidoma bo znašal 4.96 milijonov ton jabolk.

BLAGO
 posteljina, posteljno perje, odeje
HUBERTUS-PLASCI
 po znanih cenah
FELFERNIGG & NOISTERNIG
 BELJAK, ITALIENER STRASSE NR. 6

KELAG
 Okrajna uprava Celovec

Javnosti se sporoča, da sta novozgrajeni 20.000voltni prosti vod visoke napetosti od transformatorske postaje Replje (Replach) do Blata (Moos), kakor tudi novo zgrajena transformatorska postaja Blato, od sedaj pod tokom visoke napetosti.

Da se prepreči nesreče je treba brezpogojno opustiti vsako dotikanje voda in drugih naprav, ki so pod visoko napetostjo ali pa visečih žic, ker je to življenjsko nevarno.

Bodi iskren!

Ni dovolj, da je človek pošten in pravičen do drugih, popolnoma iskren mora biti tudi do samega sebe.

Kaj to pomeni? Karkoli delaš, vedno vprašaj svojo vest, če prav delaš. Ne varaj samega sebe! Če hočeš biti iskren do sebe, boš marsikdaj moral priznati, da govoriš neresnico.

Kolikokrat se takole izgovarjaš, če je treba storiti kakšno dobro delo: „Saj bi rad napravil, pa nikakor ne utegnem!“ Ali je res tako? Če bi bila le dobra volja v Tebi in bi se potrudil dobro izrabiti čas, bi ga našel tudi še nekaj za dobra dela. Kolikokrat se hvališ s svojo velikodušnostjo, če si storil veliko delo. Ali ni v tem le največ sebičnosti? Morda Ti je šlo pri delu predvsem za Tvojo čast?

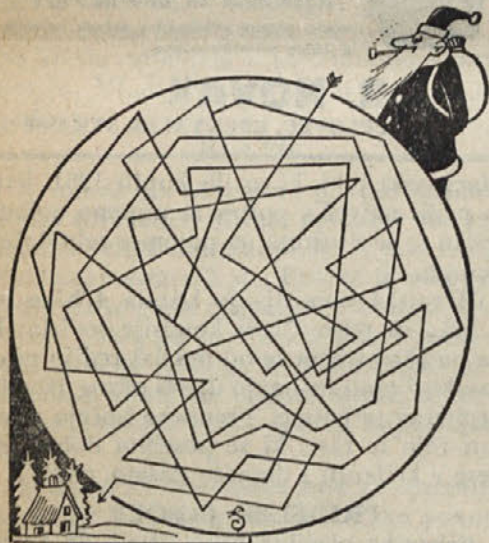
Če si se zapletel v nesramen fantovski razgovor, se ne moreš izgovarjati: „Končno nisem več otrok!“ Ali veš, kje tiči resnica? Popustil si v svojih načelih!

Sočloveku izkažeš dobroto. Zakaj? Ali ti je to narekovalo Tvoje usmiljeno srce? Morda si se izkazal usmiljenega zato, da Te ljudje hvalijo? Morda te je vodilo pri tem preračunano koristolovje in pričakuješ povračila v kakršnikoli obliki? —

O, ko bi bil vedno iskren do samega sebe! Razgovarjal se večkrat sam s seboj in bolj boš spoznal samega sebe — vso svojo neiskrenost.

Mlad si, premalo še poznaš življenje, zato ne moreš posnemati odraslih ljudi v nastopanju in zabavah. Ne hvališaj se! Ne skritiziraj vsako reč! Ne govori na vsa usta o stvarih, na katere se še vse premalo razumeš, ker nimaš življenjskih izkušenj. Ne misli, da vse prav razumeš, da smeš zato vse brati, vse posnemati. Ker si mlad, je tvoja največja naloga v tem, da poslušaj starejše — starše, učitelje in vzgojitelje.

Močno ljubi resnico v mislih, besedah in dejanjih, tako bo vsako Tvoje delo udarec meča za kraljestvo večne Resnice.

ZA BISTRE GLAVE

Pot k našim otrokom

Sv. Miklavž mora hoditi vedno naravnost in ne sme kreniti v stran.

Notranji glas

Nepokojni vi ljudje!
V daljno strmo visočino,
v brezen temnih globočino
vam uhajajo želje!
Eno je potrebno le:
Skrbi zase, ljubi brata,
dvigni ga, odpri mu vrata
in sodnik naj bo srcé!

F. Levstik

ZA DOBRO VOLJO**Lažnivi svet**

Sodnik: „Grozno lažniv je današnji svet.“
Odvetnik: „Da, resnično. Še svojim lastnim besedam človek ne more verjeti.“

MIRNA VEST

Prvi postopač: „Stražnik prihaja. Ali naj izgineva v stransko ulico?“
Drugi postopač: „Jaz ne grem nikamor. Zjutraj sem prišel iz zapora.“

Učitelj: „Tonček, zakaj so ribe neme?“
Tonček: „Gospod učitelj, pa vi govorite, če ste z glavo pod vodo.“

Zakaj se tako kislo držiš?“
„Ah, saj ni čudno. Od samega brezdelja ne pridem do nobenega pravega dela.“

„Veronika deseniška“ v Globasnici

Naš pisatelj Josip Jurčič se je več let mudil s svojimi mislimi ob Veroniki Deseniški z njeno pretresljivo zgodbo in tragično smrtjo. Predmete svojim povestim je rad zajemal iz domače zgodovine. Premišljeval je, ali naj da „Veroniki Deseniški“ pripovedno ali dramatično obliko. Naposled pa se je odločil za zadnjo. Toda žal, lotil se je tega dela, ko je bil že telesno bolan in onemogel. Zadnje tedne pred svojo smrtjo je dopolnjeval „Rokovnjače“ ter delal to tragedijo, katero je spisal, a ne umetniško izvršil tri dni pred svojo smrtjo.

Ker je bila „Veronika Deseniška“ naglo pisana ob času, ko je pisatelj ležal že na smrtni postelji, je razumljivo, da ima igra tudi nekaj napak, literarno gledano pa je to nedvomno veliko delo Josipa Jurčiča.

To igro so naštudiral globaški igralci v razmeroma kratkem času in so jo zelo dobro podali v nedeljo, dne 28. novembra. Kar pa se tiče obiska, je bila dvorana tako napolnjena, da se ljudje v njej niso mogli ganiti. Veliko obiskovalcev je moralo oditi, ker je bila dvorana za vse premajhna. Kljub temu, da prosvetna dvorana ni majhna in bi si marsikateri tujec mislil, da mora vsaj za splošno kulturne prireditve zadostovati, je v resnici veliko premajhna. Ker je v Globasnici kulturno življenje precej razvito, bi morali misliti na večjo dvorano.

Čudili smo se lepim oblekam in popolnoma novi sceneriji. V tem je postalo globaško prosvetno društvo precej napredno, kajti za vsako večjo prireditev si nabavi nove primerne obleke in, če je le mogoče, tudi scenerijo. Velike zasluge imata pri vsem tem predsednik Pikalo in tajnik Gregorič kakor tudi ves odbor. Gospe Košutnikovi in vsem, ki so ji pridno pomagale pri krojenju oblek, najlepša zahvala! Kulise je napravil slikar g. Jerina v zadovoljstvo prosvetnega društva in gledalcev.

Naše prireditve

Krščanska kulturna zveza naznanja:

VABILO

Katoliško prosvetno društvo v Globasnici bo pripravilo v nedeljo, dne 5. decembra 1954, vsem faranom in okolici lep družinski praznik z miklavževanjem.

Pričetek: ob pol 3. uri popoldne za otroke in ob pol 8. uri zvečer za odrasle. Na sporedu je opereta „Miklavž prihaja“ in obdarovanje otrok ter odraslih.

Tudi igralci selskega katoliškega prosvetnega društva se že pridno vadijo, da bodo lahko prihodnjo nedeljo nudili svojim domačinom in sosedom čim več. Prosvetno društvo v Selah bo postavilo tudi letos na oder opereto „Miklavž prihaja“.

Iskreno vabljeni!

Tudi v Selah je oživila prosveta

Versko-kulturno delo smo v letošnji zimski sezoni začeli 31. oktobra z uprizoritvijo misijonske igre „Indijski siroti“. Igra odkriva bedno usodo ubogih prodanih poganjskih otrok, ki so zašli v roke prekanjene čaravnice, in njihovo rešitev na misijonski postaji. Pred igro so otroci ljubko uprizorili prizor „Tonček, naš pastirček“. Za Miklavževo nam je zopet obljubljena opereta „Miklavž prihaja“ z angelčki in

parklji. V nedeljo, 12. decembra, bo akademija na čast Brezmadežni. Pevci se že pridno vadijo, da bomo takrat slišali par novih pesmi.

Veselimo se že tudi božičnih praznikov v upanju, da bomo takrat videli na odru prekrasno božično igro „Petrickove poslednje sanje“. To je načrt, ki si ga je napravilo naše katoliško prosvetno društvo do božiča.

Adventno veselje

V sobi toplo,
zunaj mrz.
Megle težko k tlom tiščijo,
v ivju veje se belijo,
vse je belo
okrog nas.

Glej na mizi
jelovje:
v venec zvila ga je mama
in je naročila nama
nanj pritrdit'
svečice.

Štiri svečke
tukaj so:
te adventne vse nedelje
nam predstavljajo. — Veselje
nam predstavlja. — Veselje
véliko za
naju to — —

Oj, le urno,
Nežical!
Svečke v venec pritrdiva,
prvo danes koj prižgiva —
glej, kako se
lesketa!

In četrto
adventno
bodo sveče vse gorele,
štiri očke v luč strmele
in žarele —
Saj lahko ...

Očke te že
slutijo,
da božična noč prižgala
bode zvezd nebroj, poslala
angelčkov, ki
zapojo:

Slava Bogu
vekomaj!
Naj miru ljudem vse zemlje,
ki so dobri — vrag ne jemlje,
da bo bival
v srcih raj.

Milka Hartman

M. P.:

Prvi tedni v gospodinjski šoli v Št. Rupertu

Živahno življenje v naravi se je umirilo in vse se podaja k počitku. V naši hiši pa se je šele sedaj začelo pravo življenje. Novo šolsko leto se bo pričelo.

Že nekaj dni je bilo tako tekanje in pri-

pravljanje, da človek skoraj ni vedel, kje se ga glava drži. Prenašali smo postelje sem in tja ter šteli in šteli, a bilo jih je vendar premalo, grozili so nam že celo, da bomo morale me „stare“ kar v „avcih“. No, konč-

no se je pa tudi to uredilo. Toda preden je bilo vse v redu in pripravljeno za sprejem novih gojenk, so nas prve že presenetile s svojim prihodom.

Ko pa je prišel 3. november, je samostanska hiša kar oživila. Od vseh strani so prihajala dekleta s težkimi kovčki, a še bolj težkimi srci. Seveda, to ni kar tako, pustiti prijeten dom in domače in iti v šolo in to še v samostan, ko se pa danes moderna mladina tako boji samostana in vsega, kar je s tem v zvezi.

S takimi čustvi je morda tudi marsikatera od deklet stopila čez samostanski prag. Vprašujoči pogledi so objemali tuje prostore in skrita skrb je stiskala mlada srca: kaj bodo doživele v teh šestih mesecih tuka, kakšne bodo sošolke in kakšno bo življenje v tako veliki družini?

Zvečer pa je bila nova družina že polnoštevilna. Letos jih je izredno veliko; zbralo se je še čez 40 mladih deklet, polnih pravega idealizma in nepokvarjenega duha. Zastopajo vse naše doline. Prvi večer je bilo razpoloženje bolj otožno, saj je tudi razumljivo, ker se še niso poznale med seboj, pa tudi srca so bila še bolj doma kot pa tukaj. Toda kmalu so si postale bolj domače in čisto drugi duh je zavladal med njimi, čeprav so njihova narečja tako različna in so se v začetku le ena drugi smejale.

Solsko leto so pričele s šolsko sv. mašo. V Boga so zasidrale vse svoje delo in učenje. Saj stanujejo z Njim pod isto streho, kar bo težko še kdaj v življenju. Sedaj se morda še niti ne zavedajo prav te milosti, a pozneje, ko bo življenje neizprosno zahtevalo žrtve in odpovedi, se bodo spomnile nazaj na te lepe in brezskrbne dni, ko jim je bil Bog tako blizu.

Posebno pa so še posvetile svoj tečaj Mariji. Njo so si izvolile za svojo mater in vzor. Tudi Marija je bila gospodinja; in kje naj iščejo lepšega vzgleda za njihov poklic kot ravno pri Njej.

Vsa dekleta so se sedaj že kar lepo vživela v to skupno življenje. Ena družina so, vse si prizadevajo za čim lepšo skupnost. Tako prijetno jih je opazovati. Brezskrbna mladost se neprisilno razkriva v njihovem vedenju. Živahne so, vedno dobre volje in zelo rade se smejejo, kar samo priča, da le pošteno srce in mirna vest človeka res lahko razveseli.

Daj Bog, da bi nikoli ne zamrl smeh na njihovih licih. Tako bodo lahko šle nepokvarjene skozi viharje življenja in vsak jih bo spoštoval in cenil.

Želim jim pa obilo uspeha pri vsem delu in učenju, da bodo tako postale nekoč res dobre matere in skrbne gospodinje.

Navzoča nekdanja gojenka

Zadnje pismo iz Švice

Zakaj zadnje pismo? Zato pač, ker bom v nekaj dneh spet doma med Korošci. Prav dolčas mi je že v tujini po mojih domačih. Zato sem sklenil, da zapustim Švico in se vrnem med svoje prijatelje.

Tu berem vsak dan različne švicarske časopise: kulturne, gospodarske in politične, najbolj pa mi ugaja izmed vseh „Naš tednik“, ki mi prinaša teden za tednom pozdrave iz domovine in me pouči o vseh dogodkih, ki Korošca v tujini zanimajo. Ker je pisan v domačem jeziku, se mi zdi, kot da bi se pogovarjal z domačini, z našimi kulturnimi delavci po naših vasicah, z idealno koroško mladino in s preprostimi kmetom žuljavih rok, ker vsi pridno namakajo pero in se oglašajo k besedi. Mnogo novega mi prinaša zgodovina koroških Slovencev. Kar mi je bilo do sedaj neznano in kar v šolah nismo slišali nikoli, vse to so mi razodeli omenjeni podlistki. Zelo rad prebiram tudi kulturne članke, predvsem pa mi ugaja mladinska stran. Želel bi samo, da bi se mladina in prosvetarji tudi v bodoče tako zanimali za svoj kotiček kot do sedaj, kajti dopisi in obravnave raznih problemov napravijo list zanimiv in privlačen.

V naslednjem bi vam rad podal nekaj novic iz našega kraja, pa ni nič pomembnega, kajti življenje se razvija z malimi izjemami kot na Koroškem. Kljub temu da je na Koroškem na prometnih križiščih zelo živahno, je tu pri nas še huje. Ker so Švicarji precej bogati, nikjer ne manjka motornih koles in avtomobilov. Ker za nje motorno vozilo nikoli ne gre hitro dovolj, je vedno dosti nesreč.

Tako sem vam napisal nekaj besedi, da ne boste rekli, ko pridem domov, da sem bil len ali pa da se sploh nisem spomnil na naš mlajši svet na Koroškem. Torej kmalu na svidenje in lepe pozdrave od
Gorenškega Andreja

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

IVAN CANKAR:

Božja v šolo

Predvečer tistega dne, ko sem se prvokrat napotil v Ljubljano, je bil zame kakor velika sobota ali sveti večer.

Moja otroška mladost ni bila prijazna. Spominjam se do svojega tretjega leta; a če mislim in štejem, naštejem le malo veselih dni. Morda so moje oči prezgodaj izpregledale, je moje srce prezgodaj dozorelo, tako da sem videl in občutil trpljenje že v tistem času, ko sije drugim še sama brezmadežna pomlad. Zgodaj sem ugle dal materine solze in zgodaj sem jih razumel.

Pot v Ljubljano mi je bila kakor potovanje v obljubljeno deželo - iz bridkosti v veselje, iz teme v luč. Zdelo se mi je, da bo kar mahoma konec vseh skrbi, da se bo to oblačno nebo zjasnilo ne samo nad menoj, temveč nad nami vsemi in nad vsemi blagimi ljudmi. Tisto noč dolgo nisem mogel zaspati od samih prijetnih misli; in ko sem zaspal, so bile moje sanje bolečine, ki jo občutijo drugi ob slovesu od rodne doma in od zgodnje mladosti.

Zjutraj sem se vzdramil zelo rano, še preden je sijalo sonce. Hladno jesensko jutro je bilo, nebo so zastirale goste bele megle. Kar na kratko sem se poslovil od očeta, od bratov in sester, komaj da sem jih pogledal; kajti mislil sem ves čas le na obljubljeno deželo ter sem gledal, govoril in hodil kakor v lepih sanjah. Nikoli mi niso bile noge tako lahke in poskočne kakor takrat, ko sva šla z materjo k vozniku, veseljškemu starcu, ki je vozil vsak teden po dvakrat v mesto. Napregal je, ko sva prišla. Na vozu je sedelo že troje žensk s culami in zavoji, nazadnje pa je prisopla še četrt. „Prostora je za deset ljudi in več!“ je rekel voznik; meni pa se je zdelo, da ga še za štiri ni med vso to ropotijo in brkljarijo, ki je bila nakopičena med nami; tista ženska, ki je bila prišla poslednja, je imela pred seboj velik kurnik s čivkajočimi piščanci. Jaz sem sedel na svojo culo, materi pred kolena, in sem gledal proti nebu, v tiste bele megle, ki so se počasi bistrile in razmikale.

Voz je majaje in drdraje zavil na belo, široko cesarsko cesto.

„Ali ga v šolo peljete, fanta?“ je vprašala ženska moja mater.

„V šolo!“

„Za gospoda študirat?“

„Bog sam vedi, kako bo in kaj!“ je vzdihnila mati.

Prijetno se mi je zdelo, da so se menili o meni, ali materin vzdih me je užalil. Čemu je rekla: „Bog sam vedi, kako bo in kaj?“ Tudi mi vemo, tudi moje srce ve in zaupa, da drži ta pot v samo veselje in v prelepo prihodnost.

Ženska je pripovedovala:

„Veliko jih je, ki so imeli srečo in ki so dandanašnji že veliki gospodje. Župnik na Zaplani je bil bajtarjev sin; en sam groš je imela mati, ko sta šla peš v Ljubljano, pet ur hoda... Šolanje je kakor Amerika - ali visoko navzgor ali globoko nizdol. Pogledajte Bajtovega: zašolal in zapravil je očetov grunt in sestrično doto, pa kaj je? Ljudem spotika in sebi sramota... Bog daj srečo vašemu!“

Mati me je pogledala in skrb je bila v njenih očeh.

„Moliti sem ga učila in molila bom zanj, več ne morem!“ je rekla.

Oglasila se je druga ženska:

„Droben je in slab; če bo sedel in študiral, Bog vedi, ali bo doštudiral! Tudi oči ima že zdaj vse rdeče... Ali se spomnite na Vagajevga? Sedem let je študiral in priden je bil; čez sedem let pa se je vrnil domov in je umrl... Bog daj zdravje vašemu!“

Mati me je pogledala in je rekla: „Doma ni bil vajej mastnega kruha, pa je bil zdrav; Bog mu je dal življenje in dokler je božja volja, bo živel!“

Izpregovorila je tretja ženska:

„Svoje čase so dajali otroke študirat le taki ljudje, ki so zmogli. Dandanašnji bi vsak bajtar rad imel gospoda v družini; zato je toliko izgubljenih študentov, ki se klatijo brez posla po svetu, v nadlego žlahti in farovžem... Nekateri imajo srečo in pamet; Bog daj oboje vašemu!“

Mati je odgovorila:

„Kaj bi z njim in kam? Za hlapca ni, saj vidite; grunta pa mu ne morem dati ne drugega nič, nego svojo molitev; ta pojdi z njim in božji blagoslov, pa mu ne bo hudega!“

Takrat se je voznik ozrl in se je zasmejal. „Kaj tarnate, sove? Saj nismo pogrebci, da bi govorili o skrbeh in nadlogah! Rajši ga zvrnimo kozarec ali dva, da pojde vse po sreči!“

Ustavil je pred krčmo, ženske pa so se jezile.

„Pijanec! Že spet bo ustavljal, da pred osmimi ne bomo v mestu!“

Voznik se ni zmenil za besede ter je stopil v vežo; ženske so šle za njim, tudi moja mati je šla, jaz pa sem ostal na vozu.

Prav tedaj se je megla nenadoma razmaknila ter je izginila tako naglo in brez sledu, kakor da jo je bilo svetlo jutranje nebo v enem samem požirku popilo. Bela

cesarska cesta, senožeti, polja, hribi v daljavi, vse se je zablesketalo v prečudno lepi in čisti svetlobi. Ta topli nebeški žar je segel tudi v moje mlado srce. Smejal sem se nespametnim ženskim govoricam; gledal sem v svoje življenje in v svojo prihodnost kakor v to sončno jutranje nebo. Hej, blizu je obljubljena dežela, daleč za gorami vsa skrb in bridkost!...

Voznik je ustavil še dvakrat in sonce je bilo že vroče, ko se je v daljavi, v srebrno žareči megli, zasvetilo ljubljansko mesto. Spreletelo me je kakor sladek strah.

„Tam je tvoja prihodnost, še nerazločna, še brez besede in podobe - toda lepa in veličastna v svoji prežarki svetlobi!“

Oglasila se je ženska:

„Lepo je mesto od daleč, mislil bi človek, da je kakor cerkev, kadar je zgodnja maša. V resnici pa je pusto in prašno in ljudje so tam neprijazni... Tisti grad je tako lep v soncu; v njem pa stanujejo tatovi in razbojniki!“

Druga ženska je rekla:

„Saj je zmirom tako! Človek zaupa, pa je ogoljufan; toliko bolj ogoljufan, kolikor bolj je zaupal. Izdaleč jutranja glorijska od blizu pa pust večer!“

Nato je rekla še tretja ženska:

„Kakor v povesti! Domov je nesel siromak cel koš zlata, ko je zjutraj pogledal, je bilo suho listje!“

Voznik se je razjezil in je švrknil po konjih.

„Sove! Kaj nimate pametnejših besed? Razjokal bi se človek, če bi vaši modrosti verjel!“

„Zgodi se božja volja!“ je rekla moja mati, ko smo stopili z voza na prostranem dvorišču.

Nič ni bilo res, kar so govorile tiste zlohotne ženske. Še lepše in svetlejše nego od daleč se mi je zdelo mesto, ko sva hodila z materjo križem po ulicah. Prelepo so se svetile hiše, vse tako visoke in gosposke, kakor jih nikoli nisem videl. Tisti dan, ves dan do mraka, se mi je zdelo, da živim na čisto drugem svetu, vse lepšem, srečnejšem in veselejšem, nego sem ga prej poznal. Bleščalo se mi je pred očmi, v mojem srcu pa je prepevala sama radost. Nič več ne vem, kod sva hodila z materjo do mraka; minil mi je čas tako hitro in veselo kakor na semnju. O mraku sva stopila z materjo na tisto prostrano dvorišče, voznik pa je bil že odpeljal.

povpraševanje. Toda mali Šterba bi še vseeno rad vedel, če bodo tam tudi čebele - teh v ruti na sliki ni videl.

„Ti si takšen majhen navihaneč,“ ga pokara Cimbura ljubeznivo. „Ker je Bog vse ustvaril, tega ni ustvaril samo za nas, ampak tudi zase. To se razume, da bomo tam tudi čebele videli, samo takih nečimrnosti, ki so si jih ljudje izmislili, tam ne bo, postavim žganja, piva, strojev, pušk, sabelj, te si je hudič izmislil.“

„Kako pa, da tam ne bo pušk, sabelj in topov, če pa imajo vojsko,“ ugovarja Venceljček, ki je od zadnjih orožnih vaj zelo navdušen za vojake.

Cimbura se je zamislil. „Presneti otroci,“ si misli, „ali je križ z njimi!“ Takoj pa na glas pove: „Četudi imajo tam vojsko, ima njihova vojska v nebesih samo bliske, pušk in mečev pa nima, tega prav gotovo ne,“ je razsodil in nihče več ni ugovarjal.

Tako je minila Putimcem zima. O sveti Doroteji se že srajca na plotu posuši. Pomlad se spet bliža. Sonce, zemlja, zrak, voda vabijo odrasle in male spet ven in Cimburovo vzgojno delo se znova začneja...

VIII.

Žužulkov Tonček, najmanjši izmed vseh malih Žužulkov, stoji pod Cimburovim oknom, vzpenja se na prste, trka s šibico na okence in na ves glas kliče: „Dedek, dedček, pridite takoj ven, Tonček je tu in ima novega konja, belca, pripeljal vam ga je pokazat.“

Okence se je sicer odprlo, toda skozenj ni pokukala bela starčeva glava, marveč starčina, pa tudi ta zove fantka: „Pridi noter

v izbo, fantek, ne stoj pod oknom. Dedek so nekam leni in še niso vstali.“

Tonček pridrvi s konjičem na kolesih na dvorišče, od tam na podstenje, od tod v vežo, iz veže pa v izbo, toda dedka nikjer ne opazi. Aha! Ga že vidi. Tam na postelji v pernicah leži. Samo smešno bela glava kuka iz blazin.

„Dedek, kaj pa delate? Sonce je že davno vstalo, v Hanzličku se je okopalo, vi pa še spite. Lastovka je že davno pokonci in leti proti soncu, vi pa še spite,“ se Tonček prepira z dedkom, kakor se z njim, zaspanim paglavcem, prepira doma mamica, ko se mu zjutraj noče iz toplih pernic.

„Vidiš, dragi dečko, jaz sem lenuh, len sem, noče se mi vstati, samo spal bi, spal bi rad,“ se smehlja dedek in glas mu nekam tuje, nenavadno zveni, kot da ni njegov.

„Glejte no, dedek, potem pa ste prav taki kot jaz,“ ga tolaži Tonček, „tudi jaz bi zjutraj samo spal, toda mamica me preganja iz postelje in me ne pusti spat. Babica, vzemite metlo in tudi vi dedka poženite iz postelje,“ deček resno svetuje Cimburki.

Taki obiski so se ponavljali dan za dnem in Marjanki trgali srce. Prihajali so tudi odrasli, toda ti je nikoli niso tako razžalostili kakor paglavci, ki na noben način niso mogli razumeti, da Cimburov dedek zori - za smrt. Ti so ga izvabljali ven in ga ob toplih sončnih dneh res izvabili.

Ob palici je drsal Cimbura ven in Marjanka je prinesla za njim blazino, da dedka na klopi ne bi tiščalo. Otroci so se nekaj časa smukali okoli njega, toda kmalu so sprevideli, da z dedkom pravzaprav nič ni opraviti. Nekam slabo sliši in vidi in hitro

„Že pred pol ure!“ je povedal hlapec. „Napregel je in je rekel, da nima nikogar več in čemu da bi še čakal. Tri ženske so bile z njim.“

„Je bil že pijan!“ je rekla mati. „Peš pojdem, saj ni tako daleč... tri dobre ure, če stopim!“

Šel sem z njo. Kmalu sva bila zunaj mesta, na prašni cesarski cesti. Mračilo se je; tudi na najino srce je leglo kakor mrak. Obadva sva molčala in sva hodila počasi; truden sem bil, pa nisem povedal; tudi mati je bila trudna, glavo je imela upognjeno, gledala je v tla in težko je soplja.

Ko sva prišla do zadnje hiše in se je pred nama na obeh straneh prikazalo pisano polje, je sedla mati na prašen kanton ob cesti.

„Morda pride še kak voz, da prisedem... preveč sva hodila po mestu. Tudi ti si truden; vrni se, da prideš pred nočjo. Ali boš našel sam tisto hišo?“

„Našel jo bom!“

„Če ne, pa vprašaj; saj si napisal cesto in številko... Se to sem ti hotela povedati... že sinoči sem ti povedala, pa nisi poslušal; moli vsak večer, prej ne zaspil. Najlepša je večerna molitev; človeka potolaži in ga spravi z Bogom... Že je mrak; pojdi, tudi jaz pojdem!“

Mati je vstala.

„Počakajte voza, mati... saj še pridejo!“

V obraz je bila vsa bela, žalostna in trudna.

„Ne bom čakala. Če pride kdo za menoj, je prav; če ne, pojdem peš, saj bo lepa noč!“

Dala mi je roko, pa vsa mrzla je bila njena roka.

Zdaj vem, ali takrat nisem vedel; zato se je tako hitro obrnila od mene in je šla, ker so se ji usule iz oči zatajevane solze. Dolgo sem gledal za njo, ko je šla po široki cesti z drobnimi, otroškimi koraki, upognjena, vsa majhna in uboga, kakor moja mlajša sestra. Tam za črnimi topoli je izginila v mrak; tudi z očmi svoje ljubezni in žalosti je nisem videl več.

Takrat je segla noč v vse moje veselje in upanje. Noge so mi bile težke kakor od kamna; nikoli nisem bil tako sam, zapuščen in plah kakor ob tisti uri. V grlu me je tiščalo, dokler niso udarile solze iz oči ter se izlile po licih.

Gledal sem po cesti nizdol, tja proti črnim topolom; in tedaj se mi je v pregloboki bridkosti nenadoma zazdelo, da se ni odvrnila od mene moja mati sama, temveč da se je odvrnil z njo sam nebeški Bog in blagoslov njegov. Klical sem, moj glas pa je utonil v tišini, kakor kamen v vodi.

„Oj mati, mati, mati!“

na vse pozabi, stati in poskočiti noče, igrati se mu ne ljubi, če pa kaj pripoveduje, začne kar v najlepšem kimati, da ga morajo buditi in klicati: „No, kako je bilo s kraljevičem in zlato muho?“

„Aha, s kraljevičem torej - ja - torej nekoč je živel kraljevič...“

„Pa dedek, to smo že slišali, radi bi samo konec, kako se je muha spremenila v prelepo kraljično.“

Tak križ so imeli otroci z dedkom, zato so ga zapuščali. Tu in tam so še prihтели; toda samo za hip - in so takoj spet drugam odfrčali.

V dedku niso več našli čarov, ki bi jih vezali nanj, in nestalni, sebični otroci hitro pozabijo in se navadijo na drugo, novo ljubezen.

Tudi za najmočnejšo ženo vse pri
Celovec, Alter Platz 4

Modenfee

In tako Cimbura često poseda sam, ker domači morajo na polje, Marjanka pa ima na skrbi gospodinjstvo mladih. - Samota Cimburi ni v nadlogo, celo ljuba in dobrodošla mu je. On samo prisluhne in vsa vas mu takoj začne govoriti. Sliši škripanje koles, ropot voz, cingljanje konjske opreme, šumenje drevs, žuborenje reke, stopinje in govorjenje ljudi. In po ropotu spozna, čigav je voz, po stopinjah, kdo je ta človek, čigav je konj. To so zanj vložki vsakdanje godbe, ki jo Cimbura zelo dobro razume in v kateri mu je vsaka novost znana.

(Dalje prihodnjič)

J. S. Baar - Al. Nemeč: ZEMLJA IN LJUDJE

Roman (95. nadaljevanje)

„Dodobra bi nas bili okradli, da ni bilo pajka.“

Najzanimivejši so večeri, ko se otroci sami z dedkom razgovorijo. Dedek pa jim z otroško besedo resno odgovarja.

„Kaj pa, dedek, ali bodo v nebesih tudi konji?“ vpraša Hanzek, že sedaj navdušen in izvrsten konjar.

„Seveda, pa še kakšni!“ ga zadovolji dedek, „ognjevit in bujni bodo, kar veselim se, kako jih bom ukrotil. Najprej si bom ogledal tiste, ki so na ognjenem vozu peljali v nebo preroka Elijo, potem one, ki jih je imela nebeška vojska, tudi tega si bom ogledal, ki je na njem jahal sveti Vavil pri Chlumcu. Ta bo moral biti čist rjavec, to sem slišal, odkar sem na svetu; če jih hlapci tam ne bodo imeli v redu, jih bom takoj okregal.“

„Prav boste naredili, dedek,“ ga pohvali Hanzek.

„Kaj pa voli? Bodo tudi voli tam?“ skrbi malega Šterba.

„Tudi voli bodo tam in oslice. Bili so pri jaslicah, zato bodo tudi v nebesih.“

„Potem bo tam tudi psiček, ki je bežal pred Tobijo,“ ugiblje Venceljček.

Cimbura je odprl otrokom zgodbe svete ga pisma s slikami in eno pokazal. Sveti Peter stoji na ravni strehi strojarjevi in vidi poln prit živali, ki je končno v nebo vzlet. „Torej so tam vse živali, ki človeka na zemlji veselijo in osrečujejo,“ zaključuje dedek

Kitajska pravljica

Feng Hsü se je prikopal do blagostanja in si je mogel tudi privoščiti, kar si je že dolgo želel: kupil si je lepega, čistokrvnega konja. Ponosno je jahal po deželi, z veseljem je poslušal hvalisanje prijateljev in samo se mu je smejala ob pogledu na konja. Nekega večera pa, morda ni hlevnih vrat dobro zaprl - mu jo je konj odpetal. Iskal je s prijatelji celo noč, pa žival je v goščavi izgubila. Prijatelji so tožili nad njegovo usodo in so ga skušali tolažiti. Feng Hsü je bil pa moder mož in je na vse tolažilne besede dobrih prijateljev odgovarjal:

„Je že dobro, prijatelji - kdo ve, kaj je sreča in kaj nesreča?“

Potekali so dnevi, ko je Feng Hsü spet opravljal svoje navadno delo, pa je zaslišal - bilo je nekega večera - hrzanje konj. Hitel je ven in zagledal - svojega plemenitega konja, ki je stal v hlevu sredi gruč divjih sovrstnikov.

Novica se je hitro razširila, prijatelji so spet prišli in mu čestitali k tako nepričakovanemu bogastvu, ki ga je dosegel.

Feng Hsü pa je odkimal:

„Je že dobro, prijatelji. Kdo ve, kaj je sreča in kaj nesreča?“

Najbolj se je veselil njegov sin. Sedaj se mu je izpolnila davna želja, da je mogel jezdit na hrbtu plemenite živali po deželi.

Dokler je bil samo en konj v hlevu, mu oče ni dovolil, sedaj sta pa jahala v dvojce. Vendar - mladi Ho Hsü je bil neugnan, hotel je dokazati svojo mlado moč in svoj pogum. Pa se je slabo odrezal. Pri skoku je zletel s konja in obležal z zlomljeno nogo na tleh.

Prijatelji in sosedi pa so spet prišli k Feng Hsüju in mu izražali sožalje in jadovali nad sinovo nesrečo.

„Je že dobro, prijatelji,“ je spet odgovarjal Feng Hsü. „kdo ve, kaj je sreča in kaj je nesreča?“

Prešli so tedni. Ho Hsü se je jezil nad svojo boleznijo in se norčeval iz filozofskega miru svojega očeta. Pa so prišle naborne komisije v deželo in so klicale mladeniče, ki so bili v Ho Hsüjevi starosti, pod orožje.

Bilo je veliko stoka in jadikovanja po mestih in vaseh. Ho Hsü pa je tedaj spoznal, kako prav je imel oče.

(Rheinischer Hausfreund)

HALO! MIKLAVŽ!

Pridite po najboljšo kulturno dobroto za vaše malčke k upravi našega lista! **RADIJSKE PRAVLJICE** je bogato ilustrirana knjiga, ki bo prinesla mnogo lepih uric mladim in starim.

Dobro za malo denarja!

DAMSKA OBLACILA - Posebna prilika!!

Športni plašč, ves s svilo podložen	299.-
„Fischgrät“ plašč, odprt	360.-
Plašč iz velourja, apartnih barv	475.-
Modni plašči, flavi, velour, homespune, tweed, zibelcine, pliš, lep kroj, svilena podloga	994.-, 890.-, 697.-, 630.-
Modelni plašči iz najfinejš. čistega volnena blaga s kožuh. oblogo, svil. podl.	1293.-, 1176.-, 1096.-, 1085.-, 966.-
Kož. plašči priznanih kož	1190.-, 998.-, 950.-
Posamezne modelne obleke za vsako postavol	
Volnene modne obleke, enobarvne	132.-
Obleke iz volina, vzorčaste, se ne gubajo,	115.-, 107.-, 76.-
Reklamni slager! Flanel. obleke že od	68.-
Krila	98.-, 66.-, 49.-
Bluze iz šport. flanelce, vzorč.	54.-, 49.90
Jutranje halje flanela	85.-, barhent 110.-, double 148.-, svileni barhent 182.-
Mako puloverji, čisti bombaž, barv.	67.20 58.80
Mod. pletene jopice, č. volna	177.80, 128.-, 91.-
Jopice mod. barv., č. volna,	325.-, 243.-, 148.50
Puloverji, č. volna, pastelne barve	147.20
Garniture perila, b. ripp	27.60, 19.30, 15.60, 13.50
Garniture perila, tov. znamk	45.60, Benger 63.90
Spodnja krila	36.40, 26.70, 19.70, 15.50
Topla sp. krila, kosmata od	31.90

POSEBNA PONUDBA ZA DARILA:

Perlon sp. krilo, nežno	56.60
Perlon nočna srajca, pastel. barv	118.80
Perlon hlačke, lep kroj	19.80
Ripp-hlačke, slager-cena	6.75
Mako-hlačke	19.50, 14.30
Tople kosmate hlače	19.50
Svil. kosmate hlače	22.-
Volnene zelo tople hlače	59.90, 25.90
Flanelaste nočne srajce enobarvne z vzorč. našivi, do tal	49.-
Ia enobarv. z vzorč. našivi, do tal	57.20
Rožaste in vzorčaste	69.50, 58.-
Iz Ia Rhomberg flanelce	88.-
Nočne srajce iz trikoja, dolgi rokavi	56.70
Flanel. pižama, hlače do tal	89.-
Flanel. pižama, iz Rhomberg barh.	116.-
Biserkaste jopice	28.-, 17.90, 16.50
Prsniki iz pralnega bl. 9.50 Atlas	17.20
Perlon	23.40
Gumji. navlačnice (Schlupfer)	19.10, 13.50, 12.20
Nogavičje podveze	23.60, 19.90
Rooci	3.80, 3.30, 2.90, 2.10, 1.60
Vse vrste priljubljenih Iris-žepnih robcev!	
Domače nogavice, barv. čisti bomb.	9.80, 8.40
Domače nogavice iz svil. flora	11.90, 9.60
KS-nogavice	15.30, 14.20, 12.80
na levo šiv. fine pentlje	18.20, 17.60
Nogavice, platirane	23.80, 19.80, 15.50
Volnene, s perlonom	35.-, 27.30
Športne, dolge, karo, „Selfix“	54.80
Iz perlon. trpežne	26.-, 24.30, 22.80, 19.-
Dvojni perlon, izr. trpež.	32.50, 30.50, 25.50
Perlon s črnim šivom	29.50, 26.30, 23.90
Perlon tanek kot dih, rob. obložena peta	38.50, 32.50,

Modne rute, pastel. barve	7.-
kariraste in enobarvne	15.80, 11.50
Naglavne rute, vzorčaste od	5.-
Naglavne rute, barhent Ia	7.80
Modni šali, navskrižni vzorci	11.20
Volneni šali, enobarv., karo	10.70
Največja izbira modnih volnenih in svilenih rut!	
Domači predpasniki že po	19.50, 14.90
Ulster, najboljš. kvalitet	1298.-, 882.-
Ulster, predpasniki, črni	26.40, 23.40
Predpasniki iz blaga	38.-
Predpasniki iz nylona	29.50, 16.-, 11.-
Volnene rokavice, pletene	19.-
Ušnjene rokavice	72.80
Dežniki	71.-, 65.-, 56.20
Zlojljivi dežniki od	98.-
Volna za pletenje vodilnih tovarniških znamk v vseh barvah in kakovostih!	

MOSKA OBLACILA

Zimski športni ulsterji	375.-
Šport. ulsterji, homespune	850.-, 616.-, 475.-
Crombi, eleganten	882.-, 540.-
Kamelje dlake, velour	598.-
Ulster, najboljš. kvalitet	1298.-, 1180.-, 882.-
Hubertus plašči iz sivega lodna od	250.-
Orig. „Himalaya“ loden (znamka)	546.-
Moške obleke iz dobrega trpežnega blaga, posebna cena	280.-, 198.-
Obleke fresko, homespune, gabardine	495.-, 470.-, 360.-
Obleke iz kamgarna in finih gabardinov	780.-, 679.-, 532.-
Kvalitetne obleke iz Ia kamgarna	1084.-, 990.-, 865.-, 990.-, 865.-
Štajerske obleke iz lodna	398.-, 280.-
Iz corda	780.-, 518.-
Koroške obleke iz lodna	599.-, 432.-
Iz corda	998.-, 780.-
Sakojji s povsem novimi deseni	450.-, 399.-, 350.-, 250.-, 199.-, 149.-
Modne hlače v apartnih barvah	449.-, 320.-, 210.-, 159.-, 120.-, 83.-, 75.-
Pletene jopice z dolgimi rokavi	166.40, 156.60, 118.80
Lumberdžeki, lepi	135.-
Puloverji brez rokavov	118.30, 77.-
Šport. flan. srajce, pisane, bombažna volna	58.50, 55.50, 48.-
Ia fl. srajce, pis. karo, Sanfor	99.70, 87.-, 72.-
Oxford-srajce, dolgi rokavi, čisti bombaž	36.40
Iz popelina, enobarvne z nadomest. deli	57.30
Iz zefirja, tudi vzorč.	67.60
Ia iz popelina, Sanfor, nadomest. enobarvne, nemški uvoz	79.50
Ia iz popelina, Sanfor, nadomest. n. uvoz	87.80
Flanelaste nočne srajce, čisti bombaž	58.50
Flanel. pižame, pisane	127.-, 122.-, 98.-, 84.-
Ia flanel-pižama, Sanfor	185.-, 133.-
Zefir-pižama, barvasta	126.70
Popelina-pižama, nemški uvoz	175.-
Tople, dolge kosmate hlače od	34.50
Mako-spodnje hlače, dolge, od	32.40
Mako-spodnje hlače, dolge Ia	52.-
Mako-spodnje hlače, 3/4, že od	34.30
Barhent, dolge, plave, rjave	36.40
Crtaste	29.50
Spodnji jopiči, Mako, dolgi rokavi	36.80
Spodnji jopiči, topli, dolgi rokavi	46.30
Telovadne hlače od 16.90, robci od	2.80
Športne nogavice, čisti bombaž	19.50, 9.50
Nogavice iz č. volne in perlon	31.90, 27.90, 19.80
Nogavice, č. vol., pisane, perlon	39.-, 33.80, 25.20
Trpežne kratke, čisti bombaž	11.20, 8.10, 5.90
Modne kratke	18.30, 10.80, 7.80
Č. kratke volnene in srednje	27.-, 18.20
Volnene rokavice, pletene	27.30, 24.90
Ušnjene rokavice Ia Nappa	112.-, 98.-, 89.-
Modni šali	22.40, 16.50, 10.70
Gumijaste naramnice	19.50, 15.40, 12.60
Podveznice	5.10
Dežniki	71.50, 62.40
Zlojljivi dežniki	176.80, 148.20
Samovznice od	5.-
Svilene samovznice od	21.-

SPORTNA OBLACILA

Smučarske hlače za dame in gospode:	
Ia loden, moder, rjav, siv	129.-
Dvojni cord	154.-
Gabardine	240.-
Atlas-cord	325.-
Fis-cord	380.-
Zürs-cord	450.-
Anoraki in smučarski puloverji v novih izvedbah!	
Training-obleke za dame in gosp., tov. zn.	97.20

OTROŠKA OBLACILA

Deški in dekliški plašči, homespune od 129.- in 10.- doplačila	
Duffle-coat od 265.- in 10.- doplačila	
Plašči za vsako vreme s kapuco od 173.- in 6 d.	
Deške obleke od 165.- in 10 dopl.	
Hlače iz blaga, dolge ali knicker od 50.- in 4 d.	
Dekliške obleke iz volina, vzorč., 60 cm	64.-
Smučarske hlače za dečke in deklice, vel. 3:	
iz lodna 62.- in 4.-, iz dvoj. corda 103.- in 4.-	
Anoraki, bal. svila, barv. vel. 6	128.- in 10.-
Trenirke že od	49.90
Puloverji vseh velikosti do 10. leta	20.-
Čisto vol. pulover	67.20, 57.80
Jopiči z dolgimi rokavi	77.-, 48.-
Pletene jopice, dolgi kroj	130.-
Lumberjacki, vzorčasti od	84.-
Kuli-jopice že od	48.-
Dolge hlačke, čisti bombaž od	48.60
Oblekce (oprsne) - hlačke iz žameta	99.-
iz Ia toplega trikoja od	35.80
Smučarske čepice, podložene	31.-, 27.20
Dolge otroške nogavice od	3.90
Volnene od 11.50. - Športne od	6.90
Dekliške garniture perila od	25.70
Zimske hlačke (ostanki) za do 12. let	6.50
iz čistega bombaža	7.80
Svilene zimske hlačke od	11.70
Nočne srajce iz flanelce 60 cm	44.-
Nočne srajce iz trikoja od	51.-
Pižame iz flanelce, orig. Disney od	67.-
Deške srajce iz flanelce, pisan karo vel. 26	25.30
Mako spodnje hlače, dolge od	32.40
Zimske sp. hlače, dolge	24.80, 21.10
Spodnje majice z dolgimi rokavi od	24.40
Pižame iz flanelce	62.-
Domače hlačke	od 24.85
Hlačke iz clotha od 11.70, naramnice	4.90
Žepni robci s slikanicami in figurami!	
Prepasne rute (plenice)	6.90, 6.60
Flanelasti povoji, barvasti 80x80 cm	8.-
Flanelaste odevje, barvaste, vzorčaste	24.-
Domače hlačke 14.20. - Baby-jopice	7.80
Baby-srajčke iz šifona 9.90, Baby-kapice	3.90

BLAGO

Surova flanela	8.90
Enobarvna flanela	13.30, 12.40, 11.60, 9.90
Crtasta flanela	12.80, pretkana 13.30, 12.80
Flanelaste srajce, karo	14.80, 13.40, 12.90
Flanelaste srajce, Ia, pretkane, Sanfor	19.90
Pralna flanela, rožasta	15.90, 13.60, 12.80, 11.80
Ia pralna flanela Rhomberg	18.-, 16.90
Barhent za obleke od	12.80
Barhent za jutranje halje	21.-, 18.-, 13.90, 12.80
Barhent za jut. halje, Rhomberg, d.	31.20, 29.80
Svileni barhent	24.90, 15.80
Plavi in rjavi barhent	12.-
Gradi za obrtnike, plav	11.90
Blago za predpasnike	12.80, 11.90, 9.50, 8.90
Zephyr za predpasnike	12.60, 11.90, 9.90
Vistra za obleke	10.50, 9.50, 8.50
Pralna vistra, enobarv.	7.80, vzorčasto 9.50, 8.60
Pralna svila „Sonnengold“	21.-, 19.20, 15.50
Cloth 140 cm	23.80, 19.40
Plenice 7.60, taft za ples	20.30
Everglaze, razprodajna cena	15.-
Ostanki - ostanki - ostanki - ostanki!	
Volini, nezmečkljivi, lepi karo-ji	21.50, 19.90, 16.80, 15.40
Modno blago vseh barv 130 cm	29.90, 28.-
Blago za plašče 140 cm	48.60, 41.90

Nad sto sodelavcev je pripravljenih izpolniti vaše božične želje. Vsa trgovska hiša vam je na uslugo in ta je

Warmuth

Beljak - Villach
Hauptplatz 22

